

Returadresse:
Norges Sjakkforbund
Frenningsvei 3
0588 Oslo 5

Rindal Postabonnement

03375 AS SK
RINDALSHOLT PER-ARNE
FRØYDISVEI 17 A
1185 OSLO 11

«Mach-trener» fra NSF!

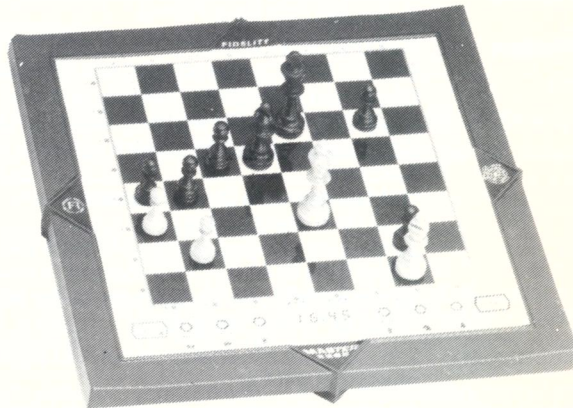
Etter suksessen med forbundets sjakk-computer Mach 2C er det naturlig at årets etterfølger heter Mach 3. Denne nye computeren har tilleggsbetegnelsen Master 2265, fordi den som første computer oppnådde offisiell amerikansk Master-rating (Over USCF 2200).

Mach 3 har allerede vakt oppsikt verden over med sine ypperlige prestasjoner i store sjakk-turneringer. At gode computere spiller taktisk godt i kompliserte stillinger er nok kjent for de fleste, men Mach 3-programmet har i tillegg også en posisjonell forståelse som er imponerende. Og med et åpningsbibliotek på 28000 trekk så vil du med en Mach 3 ha en glimrende «døgn-trener» i huset ...

NB! Når det gjelder prisen så har NSF denne gangen virkelig klart det: Mens Mach 3 i Sverige koster SEK 4195 (ca 4400 norske), så kan forbundet utrolig nok tilby Mach 3 for Kr 2990,-!! (inkl. transformator). Ved bestilling sendes kr 350,- til Norges Sjakkforbund, og levering og garanti (2 år) skjer via importør Miljø-Produkter A/S.

Fakta om Mach 3:

- Offisiell rating 2265 (USCF)
- Nytt stilig kabinett
- Åpningsteori på 28000 trekk
- 33 faste spillnivåer
- Uendelig antall selvvalgte turneringsnivåer
- 8 nivåer for lyn- og hurtig-sjakk med klokke
- 8 nivåer med redusert spillestyrke
- Spesialnivåer for matt-opp-gaver, analyser og post-sjakk
- Vurderer stillingen under partiet
- Hele partiet kan enkelt spilles om igjen
- Batteri og nettdrift
- Norsk bruksanvisning
- Pluss mye, mye mer

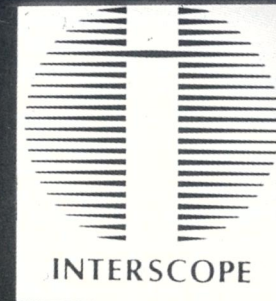
For spørsmål, ring Norges Sjakkforbund (02) 15 12 41.

Vennligst send 1 stk Mach 3..... Oppkrav kr 2640,- pluss porto
Navn: Oppkrav kr 750,- Rest avbet 6 mnd á 385,- (+ 345,-)
Adresse: Oppkrav kr 750,- Rest avbet 12 mnd á 215 (+ 615,-)
Postnr/Sted: Personnr: Tlf:

Kr 350,- er send Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo 5
 Over bankgiro 6011.05.33090 Postgiro 0809 5 12 47 48 Vedlagte sjekk
(Klipp ut talongen og send til til Norges Sjakkforbund)

NSb 7/90

NORSK SJAKKBLAD

Garri Kasparov og Anatoly Karpov umiddelbart før de to gigantene startet sjakkverdenes store mediasirkus i New York tidlig i oktober. Foto: NTB

Norsk Sjakkblad

Frenningsvei 3
0588 Oslo 5
Redaktør:
Geir Arne Drangeid
Skoleveien 20
4300 Sandnes
Tel: (04) 62 13 13

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs. R. Kjeker

Ansvarlig utgiver er Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo 5. Norsk Sjakkblad utkommer med åtte utgaver årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Abonnementspris for ikke medlemmer er i 1991 kroner 200.-

Synspunkter som fremføres i Norsk Sjakkblad er ikke nødvendigvis i samsvar med Norges Sjakkforbunds offisielle syn.

INNHold

Gigantene møtes til VM-kamp	3
NATO-mesterskapet	9
Bent Larsen vant Watson, F & W... 13	
OSS nok en gang i NM for jr-lag.... 14	
Flere partier fra jr-VM	16
Jevnt i Interpolis-turneringen..... 18	
NGP resultatservice.....	20
Serieoppsettet 1990-91	22
Norges OL-historie del 2.....	24
Forbundsnytt	40
Terminliste	42
Nytt fra NSFU.....	45
Turneringsinformasjon	35

Redaksjonen avsluttet 28. oktober
Dølinje for stoff til NSb 8/90: 23.11.90
Neste nr postlegges: 14.12.90

En stille tid

Det stunder mot jul igjen, og som vanlig er det forholdsvis rolig i sjakk-Norge i høstmånedene. Siden sist har det blitt arrangert en del Grand-Prix turneringer, NM for juniorlag og litt NATO-sjakk, men ellers har tiden vært brukt til å planlegge de virkelig store begivenheter i tiden fremover.

Dette reflekteres også i NSb. Hovedtyngden av bladet er viet den virkelig store begivenheten i sjakkverden — tittelkampen mellom Anatoly Karpov og Garri Kasparov om verdensmesterskapet i sjakk. Jonathan Tisdall er tilstede under matchen, og skriver for sjakkbladet.

Dessuten forberedes OL. Ivar Bern har meldt forfall til OL-laget vi presenterte i forrige sjakkblad, og dermed har Roar Elseth rykket opp som innbytter, mens Atle Grønn er hjemmesittende reserve. I sjakkbladet fortsetter oppkjøret til de olympiske leker med andre del av Ragnar Hoens artikkel om Norges OL-historie. Denne gangen tar han for seg turneringene fra 1960 til 1972, men hovedvekt på jubel-olympiaden i 1966 i Havanna, da Norge nådde A-finalen.

NSb skriver mer om VM-matchen og OL-turneringen i neste nummer. Følg med!

VM-MATCHEN

Gigantene møtes igjen

Av Jonathan Tisdall

Galla-åpning på New Yorks berømte Waldorf-Astoria. Spillelokale i det intime Hudson-teateret, tett inntil den svarte og hvite marmoren i det elegante Hotel Macklowe. VM-matchen får god New York-behandling.

Men de glamorøse omgivelsene til tross, begivenheten ble satt i perspektiv når New Yorks borgermester David Dinkins bare såvidt hadde tid til velkomttalen for de to K'ene på sitt eget kontor, før han måtte storme avgårde for å hanskkes med byens budsjettkrise.

Men selv om det hele gikk fort for seg, vitnet talen hans om både innsikt og humor. Sluttreplikken viste tydelig at han forstod dynamikken i toppsjakken — og det meget spesielle forholdet mellom de to K'ene: «Ingen slag under beltet. 10-sekunders frist ved nedslag. Og måtte den beste mann vinne.»

New York delen av VM-finalen er sponset av mega-selskapet Interscope, eid av Ted Field, som kanskje er mest kjent som produsenten til velkjente filmer som *Outrageous Fortune*, *Cocktail* og *Three Men and a Baby*. Han er en sjakk-entusiast som er villig til å investere kapital for å popularisere sjakk.

Den rause åpningsseremonien, med underholdningsstjerner og tungvektere fra finansmiljøet, resulterte i \$200,000 (nærmere 1.2 millio-

ner kroner) til det amerikanske sjakkforbundets program for å fremme sjakken i de offentlige skolene. Dette prosjektet er rettet mot å fremme de akademiske resultatene gjennom å lære studentene sjakk.

Michel Noir, ordføreren i Lyon, gjorde sitt for å dekke over savnet av berømthetene Dinkins og Campomanes, med en meget underholdene tale. Han forsikret forsamlingen at Kasparov var «en meget god spiller — Karpov også». Etter denne nydelige «understatement», omtalte han New York som «muligens den mest brilliante byen i verden», og håpet at «alle her vet hvor Lyon er». Han ønsket alle velkommen til den franske byen og den andre halvdel av matchen.

Trekningen av farger var en enkel affære. Kasparov vant den første loddrekningen om hvem som skulle trekke den hvite bonden opp av en porselensbolle. Men Kasparov klarte ikke det siste hinderet, han trakk den svarte bonden. Kasparov holdt masken, mens Karpov var tydelig fornøyd. Han smilte bredt og sa

han ville få en god natts søvn. Han virket både avslappet og selvsikker der han spradet rundt i sine nye, iøynefallende hvite sko.

Bestiktelser og utpressing

Det eneste som virkelig skapte røre iløpet av kampens første dager var Zurab Azmaiparashvili's fortelling om bestikkelser og gangstervirksomhet. Ifølge en rapport som først ble offentliggjort av TASS, ble Azmai kontaktet av en forretningsmann som presenterte seg som Arthur Ionis. Denne tilbød Azmai \$7000 kontant for informasjon om hvordan Kasparov hadde forberedt seg. Dersom Karpov vant ville han etterpå få \$100,000, og dersom Kasparov skulle vinne \$50,000.

«Arthur Ionis» påstod at han ikke sto i ledtog med Karpov, men at han støttet noen diffuse personer som ønsket Kasparovs fall. Ionis benyttet også konvensjonell utpressingstaktikk, og rådet Azmaiparashvili til å tenke på familien sin. Senere ble en brannbombe kastet gjennom brevprekken hos hans svi-

Karpov — Kasparov

Stillingen etter 5 partier

Spiller	1	2	3	4	5	Sum
Anatoly Karpov	rem	0.0	rem	rem	rem	2.0
Garri Kasparov	rem	1.0	rem	rem	rem	3.0

germor i Tblisi. Hun ble lettere skadet.

Karpovs reaksjon var at alt var rent oppspinn. Han forventet nok å bli gjort til syndebukk denne gangen også, en rolle han har spilt ved flere tidligere anledninger. Men denne gangen ble han ikke beskyldt for noe. Kasparov-laget var på sin side varsomme med ikke å si noe som kunne knytte Karpov til de uheldige omstendighetene.

Slike tilfeller av uredeligheter er man blitt vant til, men det voldelige innslaget er nytt. Det resulterte umiddelbart i et meget strengt sikkerhetsnett omkring Hudson-teateret, noe liknende har man ikke sett siden Merano, der bombetrusler gjorde det nødvendig med daglig søk i spillehallen. Her i New York arter det seg imidlertid mer som flyplasskontroll. Metalldetektorer er flittig i bruk for kontroll av alle som vil inn i spillehallen.

Første parti

Svært få tegn til nervøsitet å spore i ansiktene til de to K'ene. Litt komikk å avreagere til finnes i salen der skuespillerne Steve Martin og Rick Moranis gir et par underholdene intervjuer.

Den første, store overraskelsen er Kasparovs åpningsvalg: Kongeindisk. Kasparov forklarer selv at han tok en kalkulert risiko ved å benytte denne åpningen i Sevilla i forrige VM-match. Dengang måtte han bruke den «for å våkne», etter flere dårlige partier. Nå virker den som en bekræftelse på at Kasparov vil kvitte seg med Karpov, raskt og brutalt.

Litt av Kasparovs problemer i Sevilla stammet også fra en over-

drevet selvtilit. Hans start i New York har mange likhetstrekk. Et lite gjennomtenkt angrep skaper virkelige problemer for svart, som i første omgang hadde oppnådd likhet med som så ville ha mer.

Datamaskinen Deep Thought produserte en kraftfull variant som ble oversatt av spillerne. En annen maskin var lovet til Karpov disposisjon under kampen, men den ble ikke ferdig til det første partiet. Men senere, når den fikk seg forelagt problemet, kom den også opp med samme forslag til forbedring. Karpov hadde latt en vinstmulighet gå forbi seg.

Enkle kulisser

Det lille teateret kompenserer for sin forholdsvis begrensede setekapasitet (omkring 650) med en utpreget sjarme og intimitet. Tilskuerne kan følge spillerne i nær bilde på to store monitorer over fronten av scenen. Ethvert ansiktsuttrykk kan tydelig sees i salen, og partistillingen kan følges på en kjempestor elektronisk demo-tavle. En lysstråle peker på mulige varianter samtidig med at analysene piper gjennom øre-telefonen.

Oppsettet i spillehallen er ellers minimalt. En svart scene, med et svart bord og svarte stoler. Karpov har som sedvanlig sin svingstol, mens Kasparov enda en gang har foretrukket sin faste kontorstol med polstrete armlener. De eneste fargene på scenen er på flaggene ved spillernes side.

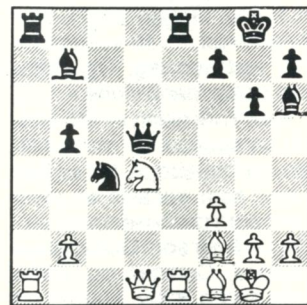
Kasparov, politisk turbulent som alltid, spiller under fanen til den russiske handelsflåten

under Peter den Store, flagget som av mange regnes som et symbol på frihet og demokrati, og det mest sannsynlige valget dersom (når?) en uavhengig russisk republikk en gang skal finne sitt nasjonalflagg. Med tanke på Kasparovs tidligere understrekning av at han ikke er noen russer, kan man gå ut fra at flagget er en ren politisk gestus, helt fri for etniske undertoner.

Og så — over til det det virkelige handler om — partiene:

VM-1990	1. parti
☐ Karpov	Sov
☒ Kasparov	Sov

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3
Lg7 4 e4 d6 5 f3 O-O 6
Le3 c6 7 Ld3 a6 8 Sge2
b5 9 O-O Sbd7 10 Tc1
e5 11 a3 ed4 12 Sd4
Lb7 13 cb5 cb5 14 Te1
Se5 15 Lf1 Te8 16 Lf2
d5 17 ed5 Sd5 18 Sd5
Dd5 19 a4 Lh6 20 Ta1
Sc4 21 ab5 ab5

22 Ta8

Det var på dette punktet i partiet at Karpov etter Deep Thought's mening gir bort seieren. Ifølge den elektroniske hjernen var det riktige trekket 22 b3! etterfulgt av 22... Sd6 23

Te8 Te8 24 Sb5 Sb5 25 Dd5 Ld5 26 Lb5 med bondevinst og avgjørende muligheter.

Svart har også andre muligheter, som for eksempel 22.. Te1 23 Ta8 La8 24 De1 Sd6 (24.. Sd2 25 Lb5 Sb3? 26 De8 Kg7 [26.. Lf8 27 Sb3 Db3 28 Lc5] 27 Sb3 Db3 28 Ld4 f6 29 De7 Kg8 30 Dd8 Kf7 [30.. Lf8 31 Lc5 Df7 32 Lc4!]) 31 Le8 Ke6 32 Dd7) 25 Sb5 Sb5 26 De8 og 27 Dxb5 med sunne merbønder.

Datamaskinen Deep Thought fant denne muligheten for Karpov dagen etter at partiet var avsluttet. De menneskelige sjakk-geniene fortsatte med følgende åtte trekk før remisen var beseglet.

22 .. Ta8 23 Db3 Lc6
24 Ld3 Sd6 25 Dd5 Ld5
26 Sb5 Sb5 27 Lb5 Lg7
28 b4 Lc3 29 Td1 Lb3
30 Tb1 La2
1/2

VM-1990	2. parti
☐ Kasparov	Sov
☒ Karpov	Sov

1 e4

Kasparov tenkte et helt minutt før han gjorde partiets første trekk, og spenningen steg umiddelbart flere hakk. I Sevilla-oppgjøret mistet 1 e4 mye av sin tyngde, i og med at Kasparov aldri riktig klarte å demme opp for Karpovs nye Caro-Kann forsvar. Men etter tre års forberedelser er altså Kasparov igjen klar til å møte Karpov med 1 e4, og alle ventet spent på hvor forbedringen ville komme.

1 .. e5

Karpov møtte ikke ved brettet før etter at Kasparov hadde

spilt sitt første trekk, og utfordreren svarte umiddelbart 1 .. e5. Modig gjort av Kasparov å bevege seg mot spansk så tidlig i matchen, like modig som mesterens valg av kongeindisk i det første partiet. Ikke er denne åpningen mer kompleks enn Caro-Kann, den har også en meget blodig historie i tidligere partier mellom Karpov og Kasparov, inklusiv den fantastiske «dobbel-vinsten» Kasparov fikk i Leningrad i 1986, da han vant parti nr 14 og 16, og dermed reduserte Karpovs tre-poengs ledelse.

2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4
La4 Sf6 5 O-O Le7 6
Te1 b5 7 Lb3 d6 8 c3 O-O
9 h3 Lb7 10 d4 Te8

Som ventet sikter Karpov seg inn mot varianten som bærer navnet til hans assistent gjen-

nom mange år, Igor Zaitsev. Dette er en av de skarpeste variantene av lukket Spansk, og den har vært et av Karpov mest fryktede våpen. Et våpen som har sikket ytterst sjelden, men oftest mot Kasparov. Spillerne fortsatte hurtig innover i åpningsteorien. Begge var de tydelig innstilt på å spare nyhetene til senere i partiet.

11 Sbd2 Lf8 12 a4 h6
13 Lc2 ed4 14 cd4 Sb4
15 Lb1 ba4

Dette trekket overrasket meg en smule — selv om det antakeligvis er Karpovs favoritt i dette forsvaret. Mot Timman hadde han imidlertid problemer med dette valget, og skiftet dengang over til det mer motepregede og risikable 15.. c5. Muligens er den beste forklaring at Karpov har dårlige

Andre parti

Kasparov filosoferte i et helt minutt ved brettet før han gjorde sitt første trekk. Intense blikk, et bestemt drag rundt munnen, og så 1 e4! Ikke bare er det et aggressivt åpningsvalg for mannen i gaten, trekket har også en blodig historie i tidligere K-K oppgjør.

Karpov var selv ikke til stede da Kasparov trakk. Han kom sent, dukket frem på scenen, hilste på sin motstander og sendte avgårde sitt svar 1 .. e5.

Karpov forkaster den rolige Caro-Kann og gjenoppliver Zaitsev-varianten i spansk. Karpov har spilt denne varianten mange ganger mot vanlige dødelige, men ikke siden 1986 mot Kasparov.

Kasparov demonstrerer sin berømte dybde i beregningene, og hans fryktelige teknikk. Karpovs stilling blir brutalt revet fra

hverandre. Han er ikke i stand til å takle presset.

Deep Thought fremskaffet interessante kommentarer. Den vurderte Kasparovs kombinasjon som usunn, og foretrakk svarts muligheter. For hvert trekk, økte maskinens tiltro til hvits stilling, både på grunn av Kasparovs trekk og talknuserens voksende innsyn i kompleksiteten i stillingen.

Dagens store mysterium var Kasparovs forvirrede ansiktsuttrykk midt i partiet. Mange trodde han hadde feilregnet, mens andre antok det var mer sannsynlig at det dreide seg om skuespill. I ettertid kan man spekulere at det kanskje også kan ha vært et uttrykk av ren vantro over sin gode mulighet.

Etter partiet tar Karpov sin første time-out.

minner med 15.. c5 varianten, spesielt etter Leningrad.

**16 Ta4 a5 17 Ta3 Ta6
18 Sh2**

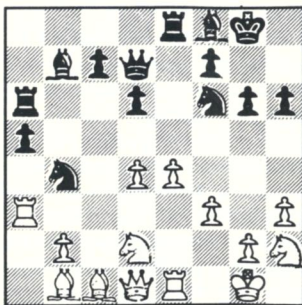
Kasparov etterlikner ikke Timmans valg. Den nederlandske stormesteren tabbet stort med 18 Sh4? Se4! som ga svart de beste mulighetene i det første partiet av Timman-Karpov oppgjøret i Kuala Lumpur tidligere i år. I et senere parti forbedret Timman med 18 Tae3 a4 19 Sh4 c5 20 dc5 dc5 21 Sf5 Lc8?!, men han foreslo også at 21 .. g6 ville ført til en kompleks, men lik stilling. Kasparovstrekk ble også brukt av Ivantsjuk mot Karpov i 1988, og det førte dengang til et spenningsfylt parti men et ørlite overtak for hvit.

18 .. g6 19 f3!

Dette er ikke den type nyhet som får folk til å ramle av stolen. Det gikk faktisk noen tid før man i det hele tatt innså at det var snakk om en nyhet. Karpov svarte etter kun noen minutters grublen. Til tross for trekkets beskjedne førsteinntrykk, er det meget kraftfullt. Poenget er ganske enkelt at så snart han har sikret seg overvekten i sentrum, så vil hans fordel bare vare ved. Trekket er starten på en jevn forsterkning av stillingen, og Kasparovs evne til å gjøre en slik liten fordel om til et avgjørende overtak, er det som gjør han til en 2800-spiller.

19 .. Dd7(?)! (se diagram)

Dette trekket ble heller dårlig mottatt i de forskjellige analyseleire. Mange ville heller satset på det direkte 19 .. Lg7, selv om ingen riktig kunne påvise den langsiktige målsetningen. Hvit beholder sin

romfordel. Hvits plan Le3 og Dc1 som trykker hardt mot de svake punktene c7 og h6 er like imponerende med 19 .. Lg7. Svart ønsker heller ikke å spille 19 .. c5 hvorefter han må plages med en slags Benoni-struktur på stillingen med hårreisende plasseringen av styrkene på dronningfløyen. Det kritiske og logiske alternativet er Lautiers 19 .. d5! som bedre enn noe annet trekk koordinerer svarts spredte hær. Ulempen med trekket er at det tillater hvit et umiddelbart angrep på en svekket kongefløy. Noen interessante varianter etter den logiske fortsettelsen 20 e5 Sd7 21 f4 c5

A) 22 Sdf3 cd4 23 Sd4 Sc5 24 Sg4 Se4! 25 Le4 eller 25 f5 h5. 24 f5 er et mer fleksibelt angrepstrekk, men 24 .. Se4 25 e6 fe6 26 Se6 (26 fe6 Sc6 fører til komplikasjoner som nok er til svarts fordel) 26 .. Dh4 27 Le4 de4 28 Sf8 Tf8 og svart står bedre. Legg spesielt merke til styrken til tårnet på a6 — hvits hovedproblem.

B) 22 Tg3 cd4 23 Sdf3 d3! 24 f5 Lc5 med motspill. Mer til saken er 23 e6!?. Dzinzihashvili slo seg ned sammen med oss og utforsket 23 .. Tae6 24 Te6 Te6 25 f5 Te3 26 Sdf3 Ld6 (26 .. Dc7 27 Sf1 er til hvits fordel) 27 Tg4 Sf6 28

Td4 og Dzindzis 28 .. Tf3 29 Sf3 g5 som gir brukbar kompensasjon for den ofrede kvaliteten. Dzindzi forsøkte også 25 .. Tc6 som et mer ambisiøst forsøk — det mislykkes, men varianten er ikke uinteressant: 26 fg6 fg6 27 Lg6! Dc7 28 Sdf1 Tc1 29 Df3 med de følgende imponerende mulighetene 29 .. Kh8 30 Lf7! De5 31 Tg8! Kh7 32 Lg6 med matt. Eller 29 .. Lg7 30 Lf7! (30 Df7 Kh8 31 Lh7 Sf6!) 30 .. Kh8 31 Dg4 De5 32 Dd7 Dg3 33 De8 Lf8 34 Df8 Kh7 35 Sg4 og hvit vinner etter at svart har sjakket ga seg.

På bakgrunn av varianter som disse, ser 19 .. d5 ut som en mulig forbedring. Men — ville Karpov virkelig forkaste det mest logiske trekket simpelthen for å forhindre Kasparov noen angrepssjanser?

Noe senere gikk det opp for meg — hvit burde selvsagt startet slaktingen umiddelbart, og etter 22 e6! blir stillingen stygg for svart. Etter 22 .. Tae6 23 Te6 Te6 24 f5 får hvit billige men stygge angrepssjanser. Den amerikanske stormester Joel Benjamin og jeg puslet med ideen 24 .. Te4 25 Le4 de4 26 fg6 fg6 men både 27 Tg3 og 27 Sg4 gjør det tydelig at hvits initiativ er uforandret. Det mer fornuftige 24 Ta6 25 fg6 fg6 gir også hvit det bekvemme valget mellom å angripe Tg3 og Sg4, og hele varianten ser ut til å være til unødig bryderi for svart. Så Karpovs avgjørelse om å ligge bi, ser riktig ut, men det er ingen god reklame for varianten.

**20 Sc4 Db5 21 Tc3 Lc8
22 Le3 Kh7**

Dette var heller ikke et trekk som imponerte. 22 .. h5 som hindrer Sh2 og beholder

kongen ute av rekkevidden til den spanske løperen på b1 er et mer naturlig valg, og nesten sikkert et bedre.

23 Dc1 c6 24 Sg4 Sg8

Den amerikanske stormester Mark Ginsburg anbefalte 24 .. Sg4 fulgt av et raskt slag mot sentrum, for å forsøke å forstyrre hvits ro før presset mot h6 blir utholdelig. Dette virker imidlertid vanskelig å oppnå. 25 hg4 Le6 26 Kh2 Lc4 27 Tc4 d5 28 Tc6 de4 29 fe4 og svart må svekke seg ytterligere for å forhindre en umiddelbar katastrofe.

25 Lh6!

Mange forutsa dette trekket, og forkastet det etter å ha analysert til det 29. trekk. Kasparov har sett enda lenger og vurdert bedre — men det er selvsagt hans jobb. Svart vil snart lide under presset på dronningfløyen. For å illustrere forvirringen i salen, nevnes at GM Yasser Seirawan stønnet når hvits 25. trekk kom frem på monitoren. Han påstod at dette var den styggeste overseelsen i Garry Kasparovs karriere.

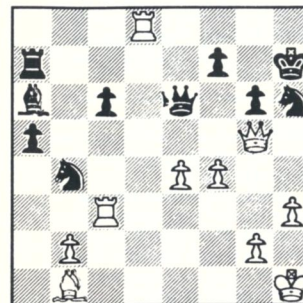
**25 .. Lh6 26 Sh6 Sh6 27
Sd6 Db6 28 Se8**

Kasparov lagde en kunstpause før dette trekket, og skar et par grimaser. Mange spekulerte nå at mesteren hadde feilkalkulert. Kanskje hadde han vurdert 28 Tc5!?! Td8 29 e5 med planen Te4-h4 som noen tilskuere, inkludert den voldsomme GM Larry Christiansen og IMene Mike Valvo og Ilya Gurevich talte varmt for. Joel Benjamin studerte 29 Df4 Dc7? 30 Th5! gh5 31 e5 med vinnende angrep, men han følte nok at 29 .. Le6 og 29 .. Ta7 var noe uklare.

28 .. Dd4

GM Patrick Wolff spådde 29 De3 De5 30 h4, og dette kan forklare Karpovs defensive valg.

**29 Kh1 Dd8 30 Td1
De8 31 Dg5 Ta7 32 Td8
De6 33 f4 La6(?)!**

Meget kritisk vurdert av Dzindzihashvili som uten å vite det gjentok Seirawans påstand om at trekket var Karpovs største flause i hans karriere. Dzindzi mente at svart stod bra etter 33 .. f6, men han måtte gi seg etter en stund. Ideen hans var at svart står forholdsvis godt etter 34 Dh4 34 .. Tg7, men partiet er i virkeligheten så godt som vunnet for hvit etter 34 Dc5. Hvit truer med å snappe a-bonden dersom den blir etterlatt uten beskyttelse, så Dzindzi hadde planlagt 34 .. Td7 35 Tc8 Td1 36 Kh2 Dc8 37 Dc7 Kh8 38 Df6 Kh7 39 Tg3!?! som er veldig lovende, men DeFirmians finesse 35 f5! knuser svart fullstendig etter 35 .. gf5 36 Tc8 Td1 37 Kh2 Dc8 38 De7 Kh8 39 Tg3. Alternativet 37 .. Tb1 38 Df8 De5 39 Tg3 Th1 40 Kh1 Dg3 41 Dh8 Kg6 42 Tg8 fører også til massakre.

34 f5 De7 35 Dd2

Nok et eksempel på Kasparovs enkle men uhyre sterke

måte å behandle partiet på. Soviets GM Alexei Suetin anbefalte det glitrende 35 Th8 Kh8 36 Dh6 Kg8 37 fg6 fg6 38 Tc6!! Sc6 39 La2 som vinner, men svart kan gjøre smartere trekk, for eksempel 37 .. De5 og Karpovs høyrehånd Ron Henley og jeg moret oss med følgende fortsettelse 38 Tc5 Dg7 39 gf7 Kf7 (39 .. Kf8 40 Dd6 virker farligere) 40 Tf5 Ke8 41 Dd6 opprettholdt et sterkt angrep, men er langt fra avgjørende.

35 .. De5

Karpov hadde bare fire minutter igjen til tidskontroll på dette tidspunktet. Uheldigvis kan ikke blokkaden opprettholdes. Andre varianter 35 .. Sd5? 36 Th8 Kh8 37 Dh6 Kg8 38 ed5; 35 .. c5!?! som var John Grefes fornuftige forslag, som etterfølges av 36 e5 og et giftig angrep etter 36 .. De5 37 fg6 fg6 38 Lg6 som stripper kongen for all beskyttelse. Det rolige 36 Tf3 virker også avgjørende — tiden for å finne et brukbart forsvar er forbi, nå kan kun pinslen forlenges.

36 Df2 De7

Byrne, Mednis, Lautier og jeg foreslo her den søte avslutningen 36 .. Te7 37 Tc5 Dc7 38 fg6 fg6 39 Df8 Sf7 40 Th5 gh5 41 e5 Ld3 42 Td3! som ville vært en fin avslutning på partiet.

**37 Dd4 Sg8 38 e5 Sd5
39 fg6 fg6 40 Tc6**

40 Lg6 ser også ødeleggende ut.

**40 .. Dd8 41 Da7 Sde7
42 Ta6 Dd1 43 Dg1
Dd2 44 Df1
1-0**

Tredje parti

Det er ingen tvil om at dette har vært den mest spennende starten på noe K-K oppgjør gjennom tidene. Her snakker folk om sjakk på et nytt nivå, og man diskuterte når Kasparov igjen skal forandre på det andre sifferet i sitt ratingtall.

Det er en intensitet og aggressjon vi aldri har sett tidligere i partiene mellom de to. Kasparov imponerer med sin evne til å skape sterke og kompliserte stillinger allerede fra første trekk.

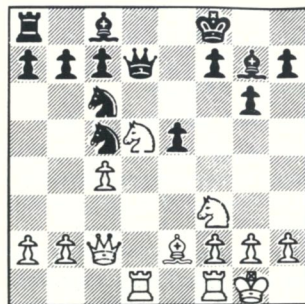
Kampen har en fantastisk publikumsinteresse, og fremdeles er en og annen stjerne innom spillelokalet. Men nå blir det stadig flere sjakk-stjerner. Valeri Salov er her nå, bare for kosen, og den velkjente avhopper Anatoly Sharansky er på plass for noen dager fra Israel, for å spille gjen-

nom noen varianter med Gulko og Albur og andre fra gamlelandet.

Kasparov virket opprørt når partiet startet, og han kastet skjulte blikk mot Karpov før han igjen valgte en knivskarpe kongeindisk. Karpovs valg av variant virket fornuftig. Han valgte den som Kasparov trives best med som hvit.

Kasparov velger en drastisk fremgangsmåte, og gir allerede etter ni trekk en kvalitet, og noen minutter senere setter han dronningen for hogg.

Mot tidsnoden var det Karpovs kontroll over nervene som avgjorde. Han snudde Kasparovs lille fordel, og ved avbrudd var det ingen som kunne si hvem som stod best.

En virkelig utrolig situasjon. Etter bare 14 trekk har svart gitt kvalitet, og han tilbyr nå dronningen. Det er den mest radikale og originale åpningen i noe VM-parti, og det understreker at Kasparov har kastet på båten gammelgammeldagse sannheter som soliditet og likhet. Ambisjonene med hans åpningsvalg er fryktelig imponerende.

15 O-O

Karpov var nå nærmere 50 minutter etter på klokka, og mesteparten av analysene var overbevist om at Kasparov ikke bløffet, og konsentrerte seg om 15 Sg5 eller teksttrekket.

Den umiddelbare innkaseringen gjennom 15 Sb6 ab6 16 Td7 Ld7 er enda bedre enn teksttrekket siden Ta2 og .. e4 trues. 15 Sg5 fikk stempelet «godkjent» av Patrick Wolff, men jeg var så heldig å få se Kasparovs høyre hånd Mikhail Gurevich analysere sammen med Max Dlugy, og han anbefalte 15 Dd8! (Bulletinen siterer Wolff og Deep Thought 15.. Kg8(?) 16 b4 Dd8 17 Sf7 med fordel) 16 Sf6 Sd4 17 Sge7 Ke7 med komplikasjoner som gir svart den største fordelene.

15 .. Se6

men den er i ferd med å bli akseptert. Jugoslaven GM Stefan Djuric var til stede, og han refererte her til partiet Sokolov-Djuric, San Bernardino 1988, om fortsatte 9 .. Sd5 10 cd5 c6 11 d6 De6 12 h4! med fordel for hvit.

10 Lc5 Se4

Dette er den første virkelige nyheten. Det forrige forsøket strandet brått etter 10 .. Te8?? 11 Le7 og svart ga opp i Peek-Canfell, Dieren 1990 — et pussig utgangspunkt for en tittelmatch.

11 Le7 Dd7

Djuric og Wolff ventet 11 .. De8. De studerte 12 Lf8 Df8 13 Sc7?! Db4 og 14 Kf1 møtes med 14 .. Dc5, mens 14 Sd2 møter 14 .. Lh6. Mer logisk er 13 O-O.

12 Lf8 Kf8 13 Dc2 Sc5

14 Td1 Sc6

VM-1990

□ Karpov
■ Kasparov

3. parti

Sov
Sov

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5 Sf3

Karpov utsetter eller forkaster Sämisch. Jeg ble overrasket over avgjørelsen om å spille den klassiske varianten. Det er tradisjonelt en av Kasparovs sterkeste sider.

5 .. O-O 6 Le2 e5 7 Le3

Dette forklarer sammenhengene. Ikke bare er dette en relativt sikker variant, den er også en av Kasparovs egne favoritter. Et dyktig valg.

7 .. De7 8 de5

Den mest moderne linjen, men Kasparov har også spilt d5.

8 .. de5 9 Sd5 Dd8

Ikke noen nyhet, strengt tatt,

NATO-mesterskapet

Uttaket til årets NATO-mesterskap ble gjort etter en kvalifiseringsturnering som ble avviklet i Sjakkklubben Stjernens lokaler i Oslo i midten av september.

Otto Ibenfeldt og Kjall M Haug var turneringsledere for turneringen, der betenkningstiden var 90 minutter på 40 trekk, deretter 30 min på resten av partiet. De fire øverste på resultatlista

er kvalifisert til å spille på Norges lag i NATO-mesterskapet som spilles i Oslo 21.-26. oktober. Forhåndsuttatt er Erik Fossum, Steinar Moen, Erik Hoidahl og spillende lagkaptein Øystein Hjertenes.

NATO-mesterskapet er en individuell turnering, der de beste fra hver nasjon teller i lagsammenkomsten.

Resultater

1	Jarle Reite	2157	5.0
2	Tommy Sande	2032	4.5
3	Raymond Boger	1762	4.5
4	Tor Ånstad	2049	4.5
5	Michael Rølvåg	2070	4.5

materielle overvekt tross at skulle veie tyngst. Dlugy og Gulko hadde en fornøylig debatt om hvor mye materiell svart egentlig hadde ofret — en bonde, to, en og en halv bonde??

Begge likte de svarts stilling. Min følelse var også at svarts stilling var å foretrekke, selv om hans posisjonsobjektivt sett var dårligst.

19 .. e4 20 Se1 f5 21 Ld1 Se5 22 Sc2

22 f3 ser bedre ut, men er svært risikabelt, for eksempel 22 .. Td8 23 Db4 c5 24 Db6 Td1 25 De6 e3 med store problemer for hvit.

22 .. Ta2 23 Dd5 Ke7

Den nederlandske IM Gert Ligterink foreslo 23 .. Ta5. Etter 24 De6 Ld7 25 Dd5 Td5 26 cd5 Lb5 vinner svart, og Dd2 er bare å kaste bort tiden og a-bonden. 24 Db7 Lc6 25 Dc8

Kf7 etterlater hvit front mot front mot .. Ta8.

24 Sb4 c6

Jeg likte 24 .. Lc6 bedre, og det gjorde også Portisch. Men det er nok ikke noe stort poeng å bestride riktigheten i det verdensmesteren gjør. Hans fortsettelse beholder løperparet og gir ham en stor fordel.

25 De6 Ke6 26 Sa2 Sf7!

En fin omgruppering. Mennesker og maskiner ventet at Kasparov skulle la sine to bønder rulle gjennom. Dimitri Gurevich forutså vinst til Kasparov, men han skulle få flere overraskelser å bryne seg mot.

27 Le2 Sd6 28 Sb4 Lc3 29 Sc2 f4 30 Td1 h5

Mange mente at dette kun bidro til å øke hvits sjanser ved å åpne en linje for hvits tårn.

Fjerde parti

De virkelige tungvekterne dukket opp i kommentatorrommene og pressesenteret nå. Her var Boris Spassky — antakelig verdens nest best kjent sjakkspiller takket være Fischer, og utfordrer to ganger Viktor Korchnoi.

Publikum i New York kunne prise seg lykkelige over at de to hadde kommet til det fjerde partiet, for maken til parti er det få som har sett tidligere. Ingen var villige til å bedømme stillingen, enn si forutsi utfallet. Selv Deep

Thought presterte etter en lengre tenkepause å produsere kommentaren «uklar» om stillingen.

I den uunngåelige tidsnøden klarte Kasparov å komme over sin materielle underlegenhet, og avsluttet med evig sjakk ved tidsskontroll.

Mange påstod igjen av Karpov hadde latt seieren gli ut av hendene sine, og spesielt veteranen Miguel Najdorts variant er lovende.

VM-1990 **4. parti**
 Kasparov **Sov**
 Karpov **Sov**

1 e4 e5

Spilt uten noen nøling. Dermed var alle spekulasjoner om at Caro-Kann snart ville finne sin plass i eks-verdensmesterens repertoar begravet.

2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 Sf6 5 O-O Le7 6 Te1 b5 7 Lb3 d6 8 c3 O-O 9 h3 Lb7 10 d4 Te8

Jeg hadde en følelse av av K'ene før eller senere måtte vende tilbake til den skarpe Zaitsev-varianten som ble spilt i det siste partiet mellom Timman og Karpov i Kuala Lumpur, men jeg hadde ikke trodd det skulle bli så snart.

11 Sbd2 Lf8 12 a4 h6 13 Lc2 ed4 14 cd4 Sb4 15 Lb1 c5

Her er den. Den absolutte hovedvariant under Zaitsev-systemet, som resulterte i to seire til Kasparov i Leningrad 1986. At Zaitsev selv arbeider for Karpov, nøytraliserer mulighets verdensmesterens teoretiske overtak.

16 d5 Sd7 17 Ta3 f5!

Hovedvarianten, og som dette partiet beviser, ikke uten grunn. Omtrent den eneste ulempen er at den komplekse stillingen gir begge spillere muligheter. Begge spillerne virker oppsatt på å sikre maksimum spenning i partiet, og denne varianten blir dermed et naturlig valg. Det er ganske interessant at begge spillerne har kommet frem til det samme valget. Det gamle valget i denne stillingen, 17 .. c4, fikk

noen harde slag i Leningrad i 1986. Forsøk på å blåse liv i denne varianten har senere resultert i glitrende seire for hvit (Sax-Nikolic Lugano 1987, Sax-Short Subotica 1987, Sokolov-Portisch Brusel 1988). Ideen er paradoksal nok å hindre hvits angrep ved delvis å gi slipp på kongefløyen.

18 e5f

Det mest populære trekket. Timman kom ingen veg etter 18Tae3f4 19T3e2?! Se5 med meget komfortabelt spill for svart i det siste partiet i kandidatmatchen mot Karpov. I et av de mange DeFirmian-Ivanov partiet, prøvde Nick 19 Ta3!? med en uklar posisjon som resultat, ifølge DeFirmian selv. Den stillingen er imidlertid svært interessant, og bortimot uprøvd i turneringsammenheng.

18 .. Sf6 19 Se4 Ld5!?

Karpov tenkte i overkant av 50 minutter here, en forsinkelse det er vanskelig å finne en forklaring på. Trekket er kjent i teorien, selv om det ikke har det beste ryktet. Bedre rykte har 19 .. Sbx d5. Karpov kjenner varianten med Zaitsev selv blant sine drabanter, og må være forberedt for i det hele tatt å spille den mot Kasparov i en tittelmatch.

Derfor er vi fristet til å anta at hans vurderinger strekker seg dypt inn i varianten, og antakeligvis også dypt inn bak 19 .. Sbx d5. Han tenkte nok sannsynligvis på hvilken av de to han skulle velge. Med i vurderingen var nok stillingen så langt i matchen, en dobbelsjekk av forhåndsanalysen, en test av hvilken av de to som var mest utsatt for en teo-

retisk overraskelse fra Kasparovs side, men kan alt dette ta 53 minutter? Det burde det i hvert fall ikke, og tiden Karpov brukte her skulle vise seg å være avgjørende for partiets utfall.

20 Sf6

Kasparov følger et forslag fremmet av Alexander Ivanov, som var tilstede under partiet. NIC-databasen i presse-senteret hostet opp følgende referanse 20Tae3Le421Le4d522Lb1Te323Te3d4 med komplikasjoner som til slutt førte hvit i tet i Horvath-Zobisch Ungarn 1988.

20 .. Df6 21 Ld2

Ivanovs ide som har blitt publisert i Informator, og dermed kjent for allverden. Ivanov som av mange regnes som en spesialist med svart i denne stillingen, fryktet hvits 21. trekk nok til å bli tilhenger av 19 .. Sbx d5. Karpovs behandling av partiet, minsker ikke risikoen, men indikerer at de komplikasjonene som nå følger er vel verdt risken.

21 .. Db2!

Dlugy og Gulko foretrakk i ettertid 22Tae3. Jeg vil gjerne få sagt at jeg fant partiet så komplisert at jeg ikke ventet noen endelig konklusjon på analysene av det på mange måneder ennå, i hvert fall ikke før spillerne selv har sagt sitt.

Sterke spillere var direkte forbløffet over spillet, og skiftet mening mange ganger for hvert trekk, dersom de i det hele tatt var i stand til å danne seg en mening. Denne rapporten er i hovedsak en kombinasjon av mine egne oppdagelser og de kommentarer som etterhvert dukket opp i analyselokalet.

Når det gjelder 22Tae3, ser jeg ikke faren for svart. DeFirmian og jeg moret oss med 22 .. Te3 Lf7 24 Lc3 Da3 25 ab5 ab5 og 26 Lg7 gjør liten skade etter 26 .. Da4. Vi kunne ikke finne noen måte å utnytte vandringerne til svarts dronning.

22 Lb4 Lf7!

Sterkt og oversett av en forbausende stor del av kommentatorene. Etter en nærmere undersøkelse av den taktiske varianten 22 .. Lf3 23 Tf3 Db4 har hvit 24 Te6 eller muligens 24 Le4 som alternativer. Begge med raske angrepssjanser på svarts mange svake hvite felter. Den generelle oppfatning var at også Kasparov hadde oversett trekket, selv om det blir umulig å finne ut av, med mindre han innrømmer det selv.

23 Te6!

Tvilsomt ifølge DeFirmian i bulletinen, og «Poker — men antakelig det beste» ifølge IM Gert Ligerink. Trekket imponerte mesteparten av tilskuerne, først og fremst fordi det kom som en overraskelse. Det tok Kasparov omtrent 15 minutters tenking å finne det.

Jeg følger at trekket fortjener minst ett utropstegn, selv om jeg er litt usikker på hvor god hvits stilling er selv etter trekket. Det er imidlertid skarpt, ambisiøst og illustrere stemningen i partiet på en perfekt måte.

Hvit hadde en enklere og mer materialistisk veg også. 23 ab5. DeFirmian ga 23 .. Db4 24 Ta6 Db5 med en svak overvekt for hvit, formodentlig på grunn av fortsettelsen 25 Ta8 Ta8 26 Le4 Te8 27 Ld5, men etter 27 .. Te1 28 Se1 c4 29 Lf7 Kf7 står svart i realiteten

31 f3 e3 32 g3 g5 33 Ld3 h4 34 Kf1

Svart har forhindret undermineringen av h4, men nå må han hanskkes med mulighetene Ke2 og gxf4, som begge åpner en sti for tårnet i g-linja.

34 .. c5(?!) 35 Ke2 b5(?!)

Med retretten .. Lf6 først, ville tyngden av teksttrekket være mye større. Ikke bare ville svart være sikret c3 for en springer, bøndene hans ville også være mindre sårbare.

36 cb5 Sb5 37 Lc4 Ke7?

Hvorfor ikke .. Kf6 som ville sikre bøndene.

38 Td5 Lf6 39 Tc5 Sc3 40 Kf1 Lg6 41 Se1 Kd6

Forutsett, men et rykte dukket opp om at 41 .. b6 ville vinne, men ingen analyser klarte å se hvordan. En kilde i Karpov-leiren fortalte meg at han ikke hadde hørt dette ryktet, og det kan enten være grunnløst, feil eller feilinformasjon.

Mange stormestre trodde i utgangspunktet at hengestillingen var litt bedre for hvit, men ble overbevist om det

motsatte av Dzindzihashvilis høyrøstede argumentasjon.

42 Ta5!

Christiansen foreslo 42 Tc8 e2 43 Le2 Lf5 44 Tc4 Lh3 45 Kf2 b5 46 Tb4 Sd5 47 Te4 Ld8 med fordel for svart. DeFirmians finesse 46 .. Ld8!? er også svært risikabel.

42 .. fg3 43 hg3 hg3 44 Sg2 b5 45 Ta6 Ke7 46 Ta7 Ke8 47 Ta8 Ld8

Det går ikke å flykte til h6, siden det ville gjøre det mulig for Sxe3 å true Sg4.

48 Se3!

Antakelig den letteste vegen til likhet. Den plutselige aktiviteten til hvits brikker, og mangelen på bønder gjør det urealistisk for svart å håpe på vinst.

48 .. bc4 49 Sc4 g4 50 Kg2 Se2 51 Se5 gf3 52 Kf3 g2 53 Td8 1/2

bedre. Vi vurderte også 23 .. cb4 24 Ta6 Te1 25 Se1 Te8 som gir svart et ganske farlig initiativ og løperparet — men denne gangen har han måttet ofre en bonde. Jeg tipper den første fortsettelsen er best for svart, men ingen av dem er gode nok til å gi Kasparov tommelen opp uten reservasjoner.

23 .. Db4 24 Tb3! Da4

Michael Rohde var en av svært få som utfordret dette trekket. Han foretrakk i stedet 24 .. Dc4, som umiddelbart ville øke trykket mot e6. Rohde mente det beste for svart ville være å åpne en linje på dronningfløyen for motspill, enten ved .. bxa4 eller ved å ta tilbake b5. En logisk observasjon, spesielt siden svarts problem senere i partiet i hovedsak er lite aktivitet.

25 Lc2 Tad8

Jeg likte trekket omtrent av samme grunn som DeFirmian som ga trekket et utropstegn i bulletinen — jeg hadde ikke ventet det. Fra et konvensjonelt synspunkt kan man argumentere med at det utvikler, sentraliserer og forbereder avansementet .. d5. Men det tar ikke mye tid før man innser at det er en meget ukonvensjonell stilling.

Det var en anseelig forsamling som støttet 25 .. a5! i etteranalysen, men jeg vet ikke hvor mange av dem som gjorde under selve partiet. Ved et første blikk virker det unødvendig og urelevant, i og med at svart allikevel snart skyver fram en bonde. Dessuten stenger Td8 sin kollega, og gir hvit en enkel angrepsplan med tripling av tunge offiserer i e-linja, og dermed tvinge

svart til å gå til aksjon. Og denne aksjonen åpner linjer mot egen konge.

Dersom svart skulle forsøke 25 .. a5, ville ham måtte gi opp kvaliteten, men dette er en liten pris å betale, og hvit ville antakelig ikke være interessert i å ta imot den. Seirawan, Dzindzihashvili og jeg studerte 25 .. a5! 26 Tbe3 Db4 27 Le4 a4 28 Ld5 Le6 29 Te6 Te6 30 fe6 Te8 31 e7 Kh8 32 ef8D Tf8 og svart har et materielt overtak ganske likt det i slutten av partiet. Dessuten har han en sikrere konge, og det kan være ennå mer avgjørende. Som tidligere antydte kan 27 De2 bli mødt med flukten Tec8. Ideer med f6 ser ut til å bli nøytralisert av .. g6. En foreløpig konklusjon er nok at 25 .. a5! er en interessant mulighet for svart.

26 Tbe3 Db4 27 g3!

Det direkte 27 De2 var ventet. DeFirmian antydte at 27 .. Dc4 28 Ld3 (28 Te8 De2 29 Tf8 Kf8 30 Te2 d5 er fantastisk for svart.) 28 .. Dc1 29 Kh2 c4 er bedre for svart. Det fortsetter for eksempel 30 Lc2 Le6 31 Te6 Te6 32 De6 (32 fe6 virker ikke særlig farlig, ikke en gang etter 32 .. d5 33 e7 Le7 34 De7 Df4 og .. Sf6 og hvit er ferdig. Igjen er det hvits kongestilling som gjør det lett for svart.) 32 .. Kh8 33 Se5 Ld6 avslutter det hvite angrepet.

Thomas Ernst blir GM

Svenske Thomas Ernst blir Sveriges femte stormester. Han delte 9. plassen i Lloyds Banks-turneringen i London i august, og sikret seg dermed det avgjørende nappet.

27 .. a5

Dette trekket er lett å forstå. Svart nøler med å sette sentrum i bevegelse. Dersom han rører c- eller d-bonden vil Sf3 få muligheten til å komme med i spillet. Men er 27 .. d5 virkelig så farlig for svart?

DeFirmian siterer Korchnoi og Christiansens morsomme variant 27 .. d5! 28 Se5 d4 29 Tb3 Le6 30 Tb4 Lf5 31 Lf5 Te5 som gir svart gode muligheter med mono-polet på dronningfløyen. En nærmere kikk på denne varianten avslører også følgende 29 Sf7? de3 30 Sd8 Td8 31 Dd8 De1 32 Kg2 Df2 33 Kh1 Dc2 og svart vinner med 34 f6? Db1 35 Kh2 Da2 eller 34 Te8 Df5 eller 34 Dd5 Dc1 35 Kh2 Dd2.

En bedre idee for hvit enn den foregående versjonen er nok 29 Tb3 Le6 30 fe6 Te6 31 Tb4 Te5, men om hans muligheter har blitt så mye større er fremdeles et mysterium — slaget mellom et tårn og fire fribønder mot en dronning er vanskelig å bedømme. Siden den svaret bonden vil ankomme d3, er hans sjanser antakelig noe bedre.

Et annet åpenbart spørsmål til varianten 28 Se5 er hvorfor ikke 28 .. Le6. Generelt kan man si at dette ville ført til grov legemsbeskadigelse i b1h7-diagonalen, medn 29 fe6 Te6 30 Dd3 g6 tvinger hvit til å gjøre noe i en fart. 31 Sg6 Te4! legger balen i hvits mål. Ikke 31 .. Te3 32 De3 Dd4 33 De6+ Kg7 Se5 som vinner for hvit.

For å returnere til begynnelsen, 27 .. d5 28 Te8 Te8 29 Te8 Le8 30 Dd5 Lf7 31 Da8 kan beholde hvit flytende, med ideen som Se5-d7 og Le4-d5.

Svart står nok bedre, men kanskje ikke til vinst. Igjen et interessant alternativ for svart som nå for alvor er i tidsnød.

28 Sh4 (!)

I bulletinen skriver DeFirmians 28 De2 Dc4 29 Ld3 Le6 30 Lc4 Lc4 og svart står best. Det er vert å legge merke til 30 Te6 Dd5 som ser ålreit ut, men ikke 30 .. Te6 31 Lc4, men hvit kan kanskje få remis etter 30 fe6 Dd5 31 Le4. Dersom svart ønsker å unngå trekkgjentakelse må han forvise dronningen langt ut på dronningfløyen, og da blir hvits e7 en farlig angrepsbonde.

28 Kg2 ble anbefalt av IM Vitaly Zaltsman som demonstrerte den fine varianten 28 .. a4 29 De2 a3 30 Te8 Te8 31 Te8 a2 32 Ta8 Ld5 33 f6!! med et vinnende angrep. Et bedre forsøk er DeFirmians 29 .. Dc4 30 Ld3 Le6 31 fe6 Dd5 32 Le4 med ideer tilsvarende de i kommentaren overfor. 32 Lb5 Te7 ville vært mulig dersom hvit hadde valgt 28 Kh2 — en annet interessant mulighet i denne labyrinten av et parti.

Men kort sagt, det kan se ut som om disse trekkene gir bedre sjanser enn trekket valgt av Kasparov.

28 .. d5 29 De2 Dc4 30 Ld3 Dc1 31 Kg2 c4 32 Lc2

32 Te8? ville antakelig føre til diverse forenklinger, og vi ville få en situasjon der svarts monopol på dronningfløyen igjen dominerer.

32 .. Le6!

Svært sterk og sikkert en vanskelig avgjørelse i tidsnøden. 32 .. d4 virket som en sannsynlig vinstvariant etter 33 Te8 Te8 (ikke 33 .. d3? 34 Td8 de2

Watson, Farley & Williams

Watson, Farley & Williams er et internasjonalt advokatfirma som de siste tre år har sponset sjakkturneringer i blant annet London og New York. Firmaet har kontorer i London, New York, Paris, Aten og Oslo.

I september hadde de trommet sammen til en kategori 11 turnering i New York, der blant annet Jonathan Speelman, som på nytt er kvalifisert til kandidat-matchene, og den nordiske stjernten Bert Larsen deltok. Det ble tilslutt Bert Larsen

som stakk av med seieren med 6.5 poeng, et halvt poeng foran Vasilios Kotronias fra Hellas.

Ti spillere deltok, og mange av dem er godt kjent her hjemme. Speelman er allerede nevnt, men også Alexander Fishbein (USA), Daniel King (England), Julian Hodgson (England) og Edmar Mednis (USA) som alle har spilt i Norge i år, var med. De kom på henholdsvis fjerde-, sjette-, sjuende- og åttende plass.

35 Te2 Dg5 36 Tb8 b4 37 Sg6 Lg6 38 fg6 b3 39 Tee8 Df6 40 Le4 og Ld5 kommer) 34 Te8 d3 35 De7 (35 Sg6 Lg6!) 35 .. Le8 36 De8 dc2 37 Sg6 Da3 med vinst. Men 35 Tf8! Kf8 36 De5!, anbefalt av Alexander Roshal, gir hvit nok motspill til å holde remis.

33 Te6 Te6 34 De6 Kh8 35 Sg6 Kh7 36 De2

I kampens hete påstod Seirawan at 36 Sf8 ville fremtvinge remis etter 36 .. Tf8 37 Dg6 Kg8 38 f6 Tf6 39 De8 Tf8 40 De6 Kh8 41 Dg6 Kg8, men det stygge forsvaret 38 .. Dg5! 39 fg7 Dg6 40 gf8D Kf8 41 Lg6 a4 gjør hvit hjelpeløs mot tidebølgen som skylder inn over ham på dronningfløyen.

36 .. Dg5!

Til tross for alvorlig problemer med tiden, finner Karpov det rette trekket. Det automatiske 36 .. d4 blir møtt av 37 f6 d3 38 De4 og hvit slipper fri.

37 f6 Df6!

37 .. Dg6 ser fint ut materielt, men etter 38 Lg6 Kg6 39 De6 får hvit et forrykende motspill. 1/2

38 Sf8 Kg8 39 Sg6 Df7(?)

Hadde Karpov hatt mer tid igjen, ville jeg ha fjernet parantesen rundt det andre spørsmålstegnet. Men kanskje var det riktigere å flytte dette andre spørsmålstegnet til trekk 19, for tiden han brukte her.

Veteranen Miguel Najdorf anbefalte 39 .. d4 40 Lf5 Dc6 som avgjørende etter 41 Le4 De6!. Men ikke det tilsynelatende billedskjønne 41 .. Te8? 42 Lc6 Te2 43 Ld5 Kh7 44 Sf8 med evig sjakk. Stormestrene William Lombardy og Roman Dzindzihashvili foretrakk 39 .. a4. Dermed ville ikke hvit få feltet e4, og svart ville vinne. En trist slutt på et heroisk parti.

40 Se7 Kf8 41 Sg6

Ingen av partene hadde noen mulighet på dette tidspunkt, til å gjøre noe annet å gjenta stillingen. Karpov tilbød remis samme kveld, uten å bry seg med å finne ut hvilket trekk Kasparov hadde lagt i konvolutten, og Kasparov aksepterte tidlig neste morgen

1/2

Hjemmeseier!

Det ble hjemmeseier i årets Norgesmesterskap for juniorlag. Oslo Schakselskaps unge mannskap gikk til topps i turneringen i år som i fjor og året før der igjen.

OSS var klare favoritter til mesterskapet. Laget hadde på de to øverste bordene elitespillerne Atle Grønn og Øystein Dannevig, og spesielt førstnevnte leverte en fabelaktig innsats. Han plukket 5.5 poeng på de seks rundene, og var dermed OSS' toppscorer.

Det var Oslo Schakselskap som sto som arrangør for årets NM for juniorlag, og mesterskapet ble spilt på Diakonhjemmets Sosialhøgskole i 14.-16. september. Det deltok tilsammen 20 lag i turneringen, nesten dobbelt så mange som forrige års NM som ble arrangert i Stavanger.

Andreklassen i årets NM tilfått Sandnes Sjakklubb, mens Stavanger Sjakklubb kom på tredjeplass. Disse tre var som resultatlista viser, i en klasse for seg.

Ankermannen på norgesmesterlaget Atle Grønn spilte et forrykende parti mot Erik Fossan fra Sandnes i andre runde. Grønn vant og har kommentert partiet nedenfor.

NM Jr-lag 1990
 □ Atle Grønn OSS
 ■ Erik Fossan Sandnes

1 Sf3 c5 2 e4!?

Et interessant psykologisk valg, spilt fordi Fossan normalt besvarer 1 e4 med svært solide og ofte remisaktive Caro-Kannske manøvrer. Med teksttrekket signaliseres en hard kamptidlig en lørdags morgen.

2 .. e6 3 d4 cd4 4 Sd4

Sluttstilling

1.	OSS 1	20.5
2.	Sandnes	18.5
3.	Stavanger	17.0
4.	OSS 2	13.5
5.	Gjøvik	13.5
6.	Nordstrand	13.0
7.	Bærum	12.5
8.	Løten	12.5
9.	Randaberg	12.5
10.	Fredrikstad	12.0
11.	OSS 3	11.5
12.	Kongsvinger	11.0
13.	Horten	11.0
14.	OSS 4	11.0
15.	SK 1911 1	10.5
16.	Lillestrøm	10.0
17.	Kongsberg	9.5
18.	OSS 5	8.5
19.	Moss	8.0
20.	SK 1911 2	3.5

a6 5 Sc3 Dc7 6 Ld3 Sf6 7 O-O Lc5 8 Sb3 Le7?

Mer i denne stillingstypens ånd er 8 .. La7. Nå kommer vi etter hvert inn i en mindre kjent variant av Scheveningen med et mertempo for hvit.

9 f4 d6 10 Df3 Sc6 11 Ld2

11 a4 med ideen 12 a5 gir hvit fordel, da 11 .. b6 ikke fungerer på grunn av 12 e5!

11 .. O-O 12 Tae1 Sb4!

Det er viktig for svart å ha muligheten til å kunne bytte på d3, dersom hvit åpner slusene med framstøtet e5.

13 g4!? Sd3

Tilsynelatende er det unødvendig å erklære seg med en gang, men springeren står utsatt på b4 i en del varianter, for eksempel 13 .. b5 14 g5 Sd7 15 Sd5! med klar fordel til hvit.

14 cd3 Sd7 15 g5 b5(?)

Dette trekket hjelper hvit, som har de største mulighetene på dronningfløyen nå når c-linjen er åpnet. Men svarts stilling er trang, og det er vanskelig å foreslå gode alternativer til 15 .. b5.

16 Tc1!

Det er i c-linja slaget skal stå.

16 .. Dd8

16 .. Sc5 strander på 17 Sd4 fulgt av 18 b4.

17 Se2!

Forbereder 18 Sa5 eventuelt 18 Sed4 og springerhopp til c6. 17 Sd4(?) gir svart tid til 17 .. Lb7 .

17 .. e5 18 h4 ef4 19 d4!

Hindrer Se5, og dermed er svart i desperat beit for motspill. Nå blir 19 .. f6 møtt med 20 e5. Det virker på meg som svarts bonde-bukk i det 19. trekket gir beste praktiske sjanser i en forøvrig posisjonelt tapt stilling.

19 .. a5! 20 Sa5! Ta5 21 Tc8 Dc8 22 La5 f6?!

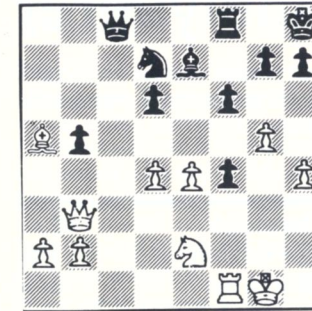
Etter 22 .. Dc2 har svart fremdeles et ord med i laget, men svart var allerede i tidsnød.

23 Db3?! Kh8?!

Bedre er 23 .. Dc4, da sluttspillet som oppstår er langt fra så klart som jeg håpet under partiet. Derfor burde jeg nok ha spilt 23 g6! i stedet for 23 Db3. Etter 23 g6! kan følge 23 .. hg6 24 Tc1! (Derimot er 24 Sf4 mindre godt på grunn av 24 .. Dc4! 25 Lc3 b4 26 Sg6 Te8!) 24 .. Da8 25 b4 g5 26 Tc7 De8 27 hg5 fg5 28 Dh3! Sf6 29 De6 Tf7 30 Tc8 og hvit vinner.

Variantene etter 23 g6! er svært kompliserte, men jeg

har stor tro på den hvite stillingen. Tilbake til partiet.

24 De6! Te8?

Den avgjørende feilen. Etter 24 .. De8 spreller svart fremdeles, men alle svakhetene i den passive svarte stillingen gir dystre utsikter.

25 Tc1 Db7 26 Tc7 Sf8 27 Df7 Da8

27 .. De4 28 De8 gir ikke svart evig sjakk.

28 Te7 Te7

28 .. Da5 29 Te8?? De1 og svart har evig sjakk. Etter 29

Tidligere Norgesmestre

1978	Hinna Sjakklubb
1979	Nordstrand SK
1980	OSS
1981	Asker Schakklubb
1982	Asker Schakklubb
1983	Asker Schakklubb
1984	Bergens SK
1985	Bergens SK
1986	Bergens SK
1987	Steinkjer Sjakklag
1988	OSS
1989	OSS
1990	OSS

Dg7 er det imidlertid evig matt!

29 De7 Sg6 30 Dd6 h6 31 Dd8 Dd8 32 Ld8

Oppgitt 1-0

1. OSS

1	Atle Grønn	5.5	6
2	Øystein Dannevig	4.5	6
3	Hugo Østerberg	6.0	6
4	Asgeir Johannessen	4.5	6
Total		20.5	

2. Sandnes

1	Erik Fossan	5.0	6
2	Knut Alsaker	2.5	5
3	Arild Svela	3.5	5
4	Jone Riska Pedersen	2.5	3
5	Trond Svela	4.0	4
Total		18.5	

3. Stavanger

1	Stein Arild Aarland	3.5	6
2	Per Ove Egeli	4.5	6
3	Andreas Skjelde	4.0	6
4	Bjørn A Hanson	4.5	5
5	Christian Tunge	0.5	1
Total		17.0	

PARTISTOFF

Djurhuus analyserer fra Jr-VM

Rune Djurhuus har på oppfølging kommentert flere partier fra junior-VM i Chile som vi ellers dekket i forrige utgave av Norsk Sjakkblad. Vi starter likegodt hans partigjennomgang med følgende korreksjon til et parti i forrige nummer. Hans seier mot Liardet i åttende runde kom etter åtte trekk, og ikke ti trekk som det feilaktig gikk frem av artikkelen i nr 6/90.

Santiago	1990
□ Djurhuus	Nor
■ Liardet	Fra

1 Sc3 Sf6 2 d4 c5 3 Sf3 cxd4 4 Sxd4 d5 5 Lg5 e5 6 Sdb5 a6?? 7 Sxd5 axb5 8 Sxf6+ oppgitt, 1-0.

Det følger 8 .. gxf6 9 Dxd8+ Kxd8 10 Lxf6+ og 11 Lxh8.

Aleksij Shirov var klar forhåndsfavoritt til juniorverdensmestertittelen. Den 18-årige latvieren hadde nettopp kommet på en 19. plass i Intersoneturneringen på Filippinene, et helt poeng foran Simen Agdestein. Men gang på gang har det vist seg at juniorturneringer er noe spesielt.

Rekken av sterke sjakkspillere som aldri har lyktes i et juniormesterskap, er nærmest uendelig. Shirov, som vi i Norge kjenner fra Gausdal Troll Masters i januar, sa etter mesterskapet at han var fornøyd med poengsummen (10,5 av 13), men ikke med plasseringen (2. plass). Slik

behandler Aleksij en polakk som spiller litt for mye på remis:

Santiago	1990
□ Pedzich	Pol
■ Shirov	Sov

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 Lb5+ Ld7 4 Lxd7+ Dxd7 5 O-O Sc6 6 c3 Sf6 7 d4 Sxe4 8 d5 Se5 9 Sxe5 dxe5 10 Te1 Sd6 11 Txe5 g6 12 Te1 Lg7 13 Sa3 O-O 14 Lf4

Hvit har ikke fått noe ut av åpningen. Stillingen er nå omtrent lik. Det betyr at den beste spilleren vinner. Se hvordan polakken blir utmanøvrert:

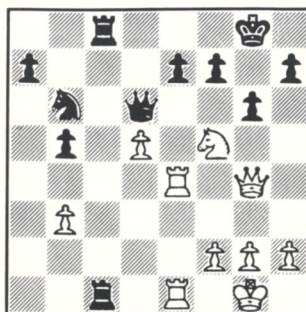
14 .. b5 15 Df3 Tfe8 16 Tad1 Tac8 17 Sc2 Sc4 18 b3 Sb6 19 Le5 Lxe5 20 Txe5 Dd6 21 Tee1 c4

Dermed begynner bonden på d5 å føle seg litt ertsmo.

22 Td4 Tc5 23 Se3 cxb3 24 axb3 Tec8 25 Dg4 Txc3 26 Sf5

Hvit satser pengene sine på feil hester. Polakken forsøker å komplisere, men ender opp med å falle i sin egen grav.

26 .. Tc1 27 Te4

27 .. Db4!

Tema: Svak førsterad.

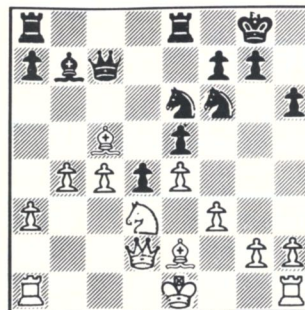
28 Sxe7+ Kg7 29 De2 Txe1+ 30 Dxe1 Dxe4! 31 oppgitt 0-1.

I det neste partiet får Shirov inn et offisersoffer som gir han to sammenhengende fribønder i sentrum. All taktikk ser ut til å gå i Shirovs favør. Det er sjølsagt fordi motstanderens brikker ikke samarbeider som de skal, dermed er ikke stillingen motstandsdyktig mot "taktiske virus". Det er heller ikke noen ulempe at Shirov regner varianter bedre enn de fleste.

Santiago	1990
□ Hauchard	Fra
■ Shirov	Sov

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 Lb4 4 Dc2 0-0 5 a3 Lxc3+ 6 Dxc3 b6 7 Lg5 Lb7 8 Sh3 h6 9 Lh4 c5 10 dxc5 bxc5 11 f3 Sc6 12 Lf2 d5 13 Lxc5 d4

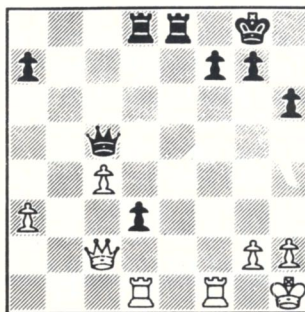
14 Dd2 Te8 15 e4 e5 16 Sf2 Dc7 17 b4 Sd8 18 Sd3 Se6 19 Le2

19 .. Lxe4!! 20 fxe4 Sxe4 21 Dc2 S4xc5 22 Sxc5 Sxc5 23 bxc5 e4 24 O-O Tad8 25 Tad1 Dxc5 26 Kh1 d3

Dermed må hvit gi offiseren tilbake.

27 Lxd3 exd3

28 Dc3

Hvis 28 Txd3, har svart det nydelige trekket 28 .. Df5!!

28 .. Te3 29 h3 Dc6 30 Kg1 Te2 31 Tf3 Tc2 32 Da5 Td6 33 Df5 Tg6 34 g4 Tf6 35 Dxd3 Dxf3 36 Dxc2 Dg3+ 37 Dg2 De3 38 Kh1 Tf2 39 oppgitt 0-1

Hvit blir matt eller mister dama.

Santiago	1990
□ Pedzich	Pol
■ Akopian	Sov

Akopian lå på delt 3. plass før siste runde. Han var nødt til å vinne dette partiet for å ta bronsemedaljen. Mange ville nok i hans sko prøvd å komplisere med svart. Akopian spiller i stedet på å utlikne. Han håper at sjansen til fordel kommer etterhvert.

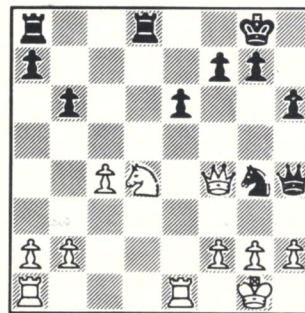
1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sc3 dxe4

Slett ikke dårlig, men det er ansett som noe tamt å oppheve spenningen i sentrum så tidlig.

4 Sxe4 Sd7 5 Sf3 Sgf6 6 Ld3 b6 7 Lg5 Lb7 8 O-O Le7 9 De2 O-O 10 Tfe1 h6 11 Lf4 c5

Svart har ved hjelp av naturlige utviklingstrekk oppnådd en tilnærmet utliknet stilling. Nå begynner Pedzich å bytte av flest mulig brikker.

12 Sxf6+ Lxf6 13 Ld6 Le7 14 Lxe7 Dxe7 15 Le4 Lxe4 16 Dxe4 Sf6 17 De5 Tfd8 18 c4 cxd4 19 Sxd4 Sg4!? 20 Df4 Dh4

21 Te4??

Pedzich trår feil omtrent ved

første anledning. Nødvendig var 21 Sb3 og hvit kan fortsatt håpe på remis.

21 .. f5!

Av trekkene hittil i partiet kan man kanskje få inntrykk av at Akopian ikke er noe særlig flink til å regne varianter. Det er sjølsagt feil.

22 Sxe6

Andre trekk taper også:

A) 22 Txe6 Txd4! 23 Dxd4 Dxd2+ 24 Kf1 Dh1+ 25 Ke2 Dxa1 og på tross av forskjellige taktiske muligheter, har ikke hvit kompensasjon for offiseren:

A1) 26 Te7 Sf6 A2) 26 Tg6 Te8+ 27 Kf3 Se5+ A3) 26 f3 Sf6 27 Txf6 Te8+! A4) 26 Dd5 Dxb2+ 27 Kd1 Sxf2+ 28 Ke1 Sd3+ 29 Dxd3 Dxd2

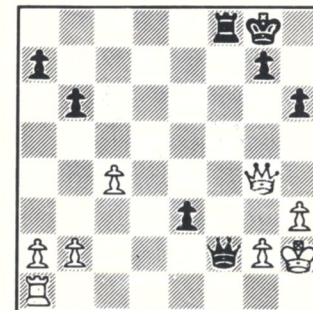
I den siste varianten vinner svart også etter 27 Ke1 Dxf2+ 28 Kd1 Kh7! 29 Dxa8 Se3+ 30 Txe3 Dxe3.

B) 22 Tee1 e5! 23 Txe5 g5! 24 Dxf5 Dxd2+ 25 Kf1 Dxe5 og svart vinner.

22 .. fxe4 23 Sxd8 Txd8 24 h3

Dermed vinner hvit tilbake offiseren, men Akopian får til gjengjeld en posisjonell fordel.

24 . Tf8! 25 Dxd4 Dxf2+ 26 Kh2 e3

Over fra forrige side ...

Stillingen er materiell lik, men svarts frie e-bonde avgjør partiet.

27 Dg3 Dd2

Akopian vil sjølsagt ikke bytte damer. I et tårnsluttspill går hvit rett og slett ut på brettet med kongen og spiser e-bonden. Nå har han derimot ingen mulighet til å stoppe e-bonden.

28 Te1 e2 29 Dc3

Dd6+! 30 Kg1 Dd1!

31 Kh2 Tf1! 32 oppgitt

Så enkelt kan man vinne med svart. Dermed fikk Vladimir Akopian bronsemedalje i junior-VM. Grunnet til at Akopian lyktes med taktikken "først utlikne med svart, så få fordel", var at han er en bedre sjakkspiller enn Dominik Pedzich. Mot en sterkere motstander ville partiet endt remis. På den annen side ville kanskje en sterkere motstander prøvd å få fordel med hvit, og dermed tatt større sjanser, istedet for å bytte av flest mulig brikker slik polakken gjorde.

0-1 komm av Rune Djurhuus

Kjempeoppslutning om Redd Barnas BGP

NSFU oppnår kjempeoppslutning om Redd Barnas Grand Prix-opplegget — barneturneringer der overskuddet av startavgiften skal tilfalle årets TV-akson. Hele 21 BGP-turneringer er registrert hos NSFU en uke før selve inn-samlingsdagen, og hovedtyngden av turneringene spilles lørdag 3. november.

INTERPOLIS 1990

De eldste var langt fra best

De gamle er eldst, sier ordtakket med den spissfindige dobbelbetydningen, men brukt om spillerne i årets Interpolis-turnering, gjelder kun den ene betydningen. For de gamle var nok eldst, men langt fra best i den dobbelrundige Berger-gruppa.

Yngst og best var nemlig Gata Kamsky fra USA, som fylte 16 år i juni i år, og 21-åringen Vassili Ivantsjuk fra Sovjet. De delte førsteplassen i turneringen med 8.5 poeng hver. På de neste plassene fulgte to ungdommer til, Boris Gelfand fra Sovjet og Nigel Short fra England, begge i den nedre halvdel av 20-årene, mens Andersson, Timman, Nikolic og Seirawan, alle i tredve-årene, ble forvist til den nederste halvdel av resultatlista.

Årets utgave av Interpolis-turneringen i Tilburg var forøvrig meget jevnspilt — alle slo alle og tapte for hverandre. Ivantsjuk scoret for eksempel kun ett poeng av fire mulige mot Kamsky og Gelfand. Best uttelling i toppoppgjørene hadde utvilsomt Gata Kamsky med tre av fire poeng mot Ivantsjuk og Gelfand, men den unge amerikaneren ble på sin side slått av både Timman og Short.

Kamsky ledet gjennom hele turneringen. Etter ni av 15 runder hadde han seks poeng foran Ivantsjuks 5.5, og

de to møttes i tiende runde i det følgende partiet.

Interpolis	1990
□ Kamsky	USA
■ Ivantsjuk	Sovjet

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 Sd4 4 Sd4 ed4 5 O-O Lc5 6 d3 c6 7 La4 Se7 8 f4 f5 9 Lb3 d5 10 ed5 Sd5 11 Te1 Kf8 12 Dh5 g6 13 Dh6 Kg8 14 Sd2 Lf8 15 Dh3 Lg7 16 Sf3 h6 17 Se5 Df6 18 Ld5 cd5 19 b3 Kh7 20 Lb2 Db6 21 Df3 Te8 22 Df2 Le5 23 Te5 Te5 24 Ld4 Te2 25 Lb6 Tf2 26 Lf2 Kg7 27 a4 Le6 28 a5 a6 29 Ld4 Kf7 30 Kf2 Tc8 31 Ta2 g5 32 Le5 Kg6 33 Ke3 Kh5 34 Kd2 Tg8 35 g3 Kg4 36 Ke3 Kh3 37 c3 d4 38 Kd4 Td8 39 Ke3 Lb3 40 Tb2 Ld5 41 c4 Lg2 42 Tb6 Lf1 43 Th6 Kg2 44 d4 g4 45 c5 Lc4 46 Tf6 1-0

Fire runder før slutt ledet dermed Kamsky med ett poeng foran Nigel Short, men kun tre remis på de fire siste rundene holdt ikke til en plass alene på toppen av seierspallen.

Boris Gelfand kjempet seg til en viktig seier mot Ivantsjuk i 12. runde etter følgende langdryge trekkveksling:

Interpolis	1990
□ Gelfand	Sovjet
■ Ivantsjuk	Sovjet

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 d5 4 cd5 Sd5 5 e4 Sc3 6 bc3 Lg7 7 Sf3 c5 8 Tb1 O-O 9 Le2 cd4 10 cd4 Da5† 11 Ld2 Da2 12 O-O Lg4 13 Lg5 h6 14 Le3 Sc6 15 d5 Sa5 16 Lc5 Lf6 17 e5 Le5 18 h3 Lf3 19 Lf3 Tfe8 20 d6 Dc4 20 .. ed6 21 Ld5 Sc4 22 Dg4 dc5 23 Dg6†

21 d7 Dc5 22 de8D† Te8 23 Da4 Sc6 24 Tb7 Tc8 25 Lc6 Tc6 26 Te7 De7 27 Dc6 Ld4 28 Dd5 Lb6 29 g3 h5 30 Kg2 Kg7 31 Tb1 De2 32 Df3 De6 33 Dc3† Kh7 34 Te1 Dd5† 35 Df3 Dd7 36 Td1 De7 37 Td3 Kg7 38 Dc6 De2 39 Tf3 Da2 40 Dc3† Kg8 41 Db3 Db3 42 Tb3 Kf8 43 Kf3 Ke7 44 Tb2 Ke6 45 Ke4 Kd6 46 Td2 Ke6 47 Kf4 Kf6 48 Tc2 Ld4 49 Ke4 Lb6 50 Tc6 Ke7 51 f4 Kd7 52

Tf6 Ke7 53 Tc6 Kd7 54 Kd5 Lc7 55 Tc4 a5 56 Tc6 Ld8 57 Ta6 Ke7 58 Ke5 Lc7† 59 Kd5 Ld8 60 Ta7† Kf6 61 Ta8 Le7 62 Ta5 1-0

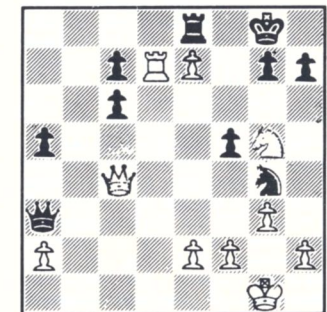
Interpolis	1990
□ Nikolic	Jugoslavia
■ Short	England

1 d4 e6 2 c4 f5 3 g3 Sf6 4 Lg2 Le7 5 Sf3 O-O 6 d5 Se4 7 O-O Lf6 8 Sbd2 Sd2 9 Sd2 ed5 10 cd5 d6 11 Dc2 a5 12 Sc4 Sd7 13 Ld2 b6 14 Tac1 Sc5 15 b3 De7 16 e3 Se4 17 Tfd1 Ld7 18 Le1 Tae8 19 Sa3 Sc5 20 Lf1 g5 21 Sb5 f4 22 ef4 gf4 23 a3 Lg5 24 b4 ab4 25 ab4 fg3 26 hg3 Lc1 27 Dc1 Se4 28 Sd4 Df6 29 De3 Sg5 30 Se6 Sf3† 31 Kg2 Te6 32 de6 Lc6 33 Lc3 Sg5 34 Kg1 Dh6 35 f4 Dh1† 36 Kf2 Dh2 0-1

Nigel Short hadde like varierende suksess som alle de

andre. I siste runde møtte han for eksempel Jan Timman i et parti som ville gitt engelskmannen delt førsteplass hadde han vunnet. Men nederlenderen ville det annerledes. Allerede etter 30 trekk måtte britten bite i gresset. Avslutningen er som hentet fra skoleboken.

Interpolis	1990
□ Timman	Nederland
■ Short	England

26 Dc4† Kh8 27 Sf7 Kg8 28 Sh6 Kh8 29 Dg8 Tg8 30 Sf7 1-0

Interpolis-turneringen — sluttstilling

1	Ivantsjuk, Vassili	Sovjet	2680	0=	0=	0=	0=	11	0=	1=	8.5
1	Kamsky, Gata	USA	2650	0=	1=	0=	1=	10	1=	0=	8.5
3	Gelfand, Boris	Sovjet	2680	0=	0=	10	11	0=	0=	0=	8.0
4	Short, Nigel	England	2610	0=	0=	01	0=	10	1=	0=	7.5
5	Andersson, Ulf	Sverige	2630	0=	0=	00	0=	0=	0=	0=	6.5
5	Timman, Jan	Nederland	2660	00	01	1=	01	0=	0=	0=	6.5
7	Nikolic, Predrag	Jugoslavia	2600	0=	0=	0=	0=	1=	0=	0=	6.0
8	Seirawan, Yasser	USA	2635	0=	0=	0=	0=	0=	0=	0=	4.5

NORGES GRAND PRIX

Resultatservice

OSS Master GP 7.-9. september

Gruppe A

1. Einar Gausel, OSS 4.5
2. Rune Djurhuus, Elverum 4.0
3. Berge Østenstad, Asker 4.0
4. Leif Øgaard, OSS 3.5
5. Atle Grønn, OSS 3.5

6. Einar Gudmundsson, Asker 3.5 7. Øystein Dannevig, OSS 3.5 8. Sverre Skogen, Eiker 3.5 9. Øystein Sæther, Elverum 3.5 10. Roar Elseth, OSS 3.5 11. Richard Bjerke, OSS 3.0 12. Einar Brekken, OSS 3.0 13. Erik Fossan, Sandnes 3.0 14. Tor Ånstad, OSS 3.0 15. Rikard Winsnes, OSS 3.0 16. Erling Kristiansen, OSS 3.0 17. Asgeir Johannessen, OSS 3.0 18. Ingrid Dahl, Asker 3.0 19. Raymond Boger, Stavanger 2.5 20. Helge Stormes, OSS 2.5 21. Gunnar S Larsen, OSS 2.5 22. Lars Bråstein, Sandnes 2.5 23. Gudmund Stenersen, OSS 2.5 24. Lars Hjelmås, Gjøvik 2.5 25. Hall Bjørnstad, PI 2.5 26. Benjamin Skogen Nedberg, OSS 2.5 27. Henrik Wrangell, OSS 2.5 28. Trond Botnen, Asker 2.5 29. Torbjørn Grausteth, Heggeli 2.5 30. Tommy Sande, OSS 2.0 31. Sylvia Johnsen, OSS 2.0 32. Steinar Sørlie, OSS 2.0 33. Tom Tyrihjell, PI 2.0 34. Helge Nordahl, Bærum 2.0 35. Marianne Hagen, Brugata 2.5 36. Carl Peter Kirkebo, Ski 1.5 37. Torstein Hall, OSS 1.5 38. Sheila B Berntsen, Moss 1.5 39. Bjørn E Glenne, Nordstrand 1.5 40. Nikolai Engedal, 1911 1.0 41. Marius Andersen, OSS 1.0 42. Ingar Skogen, Eiker 0.5 43. Erling Wrangell, OSS 0.5 44. Dcito Abainza, Stjernen 0.5

Gruppe B

1. Sigurd Glærum, ASKO 4.5
2. Tarjei Bekkedal, Bærum 4.0
3. Lars E Andersen, Porsgr 4.0
4. Rune T Andersen, Kr.sand 4.0
5. Lasse Aass, Evje 4.0
6. Laila Sidselrud, Kongsvinger 4.0 7. Helge B Skaar, Stjernen 3.5 8. Gauthie Salthé, Fredrikstad 3.5 9. Rune Myhrvold, Hønefoss 3.5 10. Runar Emgård, Drammen 3.5 11. Alf

- Roger Andersen, Alta 3.5 12. Geir Moseng, OSS 3.5 13. Benny M Braude, Sjakkameratene 3.5 14. Lars Sæther, Fredrikstad 3.5 15. Ole Martin Wiig, Stjernen 3.0 16. Fredrik Rekkedal, Stovner 3.0 17. Tor Kallqvist, Bærum 3.0 18. Steinar Sæther, Fredrikstad 3.0 19. Erik Parr, Nittedal 3.0 20. Bjørn Lund Nilson, Caissa 3.0 21. Thoas Buffan, Ski 3.0 22. Roar Flaten, Nordstrand 3.0 23. Nils Johan Fosli, Stjernen 3.0 24. Jan Svenske, Strømmen 2.5 25. Leif Erlend Johannessen, OSS 2.5 26. Endre Begby, Fredrikstad 2.5 26. Roger Moen, OSS 2.5 28. Jan Sontum, Stovner 2.5 29. Hans O Lahlum, Gjøvik 2.5 30. Markus Lørmo, Fredrikstad 2.5 31. Johnny Nilson, Caissa 2.5 32. Nils Sanne, Fredrikstad 2.5 33. Jo Myhrvold, Hønefoss 2.5 34. Thomas Schamaun, OSS 2.5 35. Edvin Eidså 2.0 36. Odin Svendsen, Fredrikstad 2.0 37. Helge Olsen, PI 2.0 38. Bjørn Salvesen, Rørås 2.0 39. Roar Sørensen, Bærum 2.0 40. Jan Ludvigsen, Fredrikstad 2.0 41. Aksel Brasøy, OSS 2.0 42. Nils H Hansen, Fredrikstad 2.0 43. Magne Svendsen, Lillestrøm 2.0 44. Roar Kjellstrøm, OSS 2.0 45. Harry Andersen, Sarpsborg 2.0 46. Jan B Wilsbeck, OSS 1.5 47. Andreas Østby, OSS 1.5 48. Helge Jansson, Fredrikstad 1.5 49. Bjørn Ø Burkhalter, Eiker 1.0 50. Svanhild Grimstad, ASKO 1.0 51. Per Magnus Løvdal 1.0 52. Marianne Lambrigt, OSS 1.0 53. Glenn Kristian Hansen, Fredrikstad 1.0 54. Gunnstein Berg, Eiker 1.0 55. Thomas Duerud, Ski 0.5

Asker-Schladden 22. september

Gruppe A

1. Jonathan Tisdall, Brugata 5.5
2. Lars Hjelmås, Gjøvik 5.0
3. Rune Djurhuus, Elverum 5.0
4. Øystein Sæther, Elverum 5.0
5. Trond Solem, Ski 4.5
6. Einar Gausel, OSS 4.0 7. Berge Østenstad, Asker 4.0 8. Erik Fossan, Sandnes 4.0 9. Leif Øgaard, OSS 4.0 10. Jørgen Bjelke 4.0 11. Trond M Thorgersen, Tempo 4.0 12. Thor Geir

- Harestad, Randaberg 3.5 13. Helge Stormes, OSS 3.5 14. Geir Henriksen, Tempo 3.5 15. Helge Nordahl, Bærum 3.5 16. Rolf Christiansen, Asker 3.0 17. Nicolai Engedal, 1911 3.0 18. Jøran Jansson, Asker 3.0 19. Jan Sørgerjerd, Ski 3.0 20. Edmund Forselv, Asker 3.0 21. Kjell Yndesdal, Nittedal 3.0 22. Sverre Skogen, Eiker 3.0 23. Hans K Harestad, Randaberg 3.0 24. Terje Hoff, Stjernen 3.0 25. Ketil Western, Lillestrøm 3.0 26. Bjørn Lerstad, Drammen 2.5 27. Jon Rorvik, Tempo 2.5 28. Johannes Kleppe, Oksoval 2.5 29. Sheila B Berntsen, Moss 2.5 30. Bjørn E Glenne, Nordstrand 2.5 31. Trond K Botnen, ASKO 2.0 32. Marianne Hagen, Brugata 2.0 33. Ole R Johnson, Sjakkameratene 2.0 34. Odd Ristesund, OSS 2.0 35. Trond Elden Lid, Asker 1.5 36. Per Ødegaard, Asker 1.5 37. Kai Becher, Drammen 1.0 38. Jan Stokke, Drammen 1.0 39. Sverre Haugjord, Drammen 1.0 40. Einar Gudmundsson, Bærum 0.5

Gruppe B

1. Geir Moseng, OSS 5.5
2. Lars E Andersen, Porsgr 5.0
3. Nils E Brovold, Nittedal 5.0
4. Ivar Bernhardsen, Nordstr 5.0
5. Roar Flaten, Nordstrand 4.5
6. Jan Sontum, Stovner 4.0 7. Karl Mosbye, Skien 4.0 8. Matti Unnli, 1911 9. Åge Warnes, Lunner 4.0 10. Asle Iversen, lunner 4.0 11. Torbjørn Engen, Skien 3.5 12. Morten Wendelborg, Porsgrunn 3.5 13. Kristian Sagen, Asker 3.0 14. Fredrik Rekkedal, Stovner 3.0 15. Runar Emgård, Drammen 3.0 16. Eyvind Lund, Nittedal 3.0 17. Thomas Christoffersen, Asker 3.0 18. Jan Ø Svindahl, Sjakkameratene 3.0 19. Lars G Hellberg, Ås 3.0 20. Morten Nilsen, Fredrikstad 3.0 21. Jan E Grønseth, Ski 3.0 22. Alexander Kjeldaas, OSS 2.5 23. Odd Siljubergsæsen, Nordstrand 2.5 24. Torgeir Hagen, Oksoval 2.5 25. Gunnstein Berg, Eiker 2.5 26. Bjørge Vestii, Ski 2.0 27. Nils Sanne, Fredrikstad 2.0 28. Magne Svendsen, Lillestrøm 2.0 29. Per Tveten, Bærum 2.0 30. Per Stampe, NKL 2.0 31. Åshild Næss, Fredrikstad

- 1.0 32. Nils H B Hansen, Fredrikstad
- 1.0 33. Olav Erikstad, Fredrikstad 1.0

Åpent Rogalandsm. 28.-30. september

Gruppe A (over 1499)

1. Jone Pedersen, Sandnes 5.5
2. Erik Fossan, Sandnes 5.0
3. Per Ove Egeli, Stavanger 4.0
4. Bjørn A Hanson, Stavang 4.0
5. Christian Tunge, Stavang 3.5

6. Jack Paulsen, Sandnes 3.5 7. Arild Svela, Sandnes 3.5 8. Rune Gåsemyr, Hauge 3.0 9. Trond Svela, Sandnes 3.0 10. Johannes Melkevik, Sevlund 3.0 11. Ivar Danielsen, Stvg 2.5 12. Lars Bråstein, Sandnes 2.5 13. Ivar Areklett, Hauge 2.5 14. Alf Magne Rygg, Sevlund 2.5 15. Ragnvald Monge, Gandal 2.0 16. Karl Johan Tørkli, Stvg 2.0 17. Arne Hagesæther, Hauge 2.0 18. Jan I. Stava, Sevlund 0.0

Gruppe B (under 1500)

1. Jan P Leidland, Egersund 5.5
2. Rune Persson, Tromsø 5.0
3. Kjell Kvinnesland, Sevl 4.5
4. Ann I. Mathiassen, Eiker 4.5
5. Nina Hagesæther, Hauge 4.5

6. Sjur Ferkingstad, Sevlund 4.5 7. Ross Porter, Stvg 4.0 8. Linn Hagesæther, Hauge 4.0 9. Pål Hagesæther, Hauge 4.0 10. Zenon Taoushanis, Kvernev. 4.0 11. Olav Skjæveland, Strand 3.5 12. Lars Sigvart Hop, Sevlund 3.5 13. Gro Ferkingstad, Sevlund 3.5 14. Klaus Hauge, Sevlund 3.5 15. Fritjof Øvrebø, Hauge 3.5 16. Håvard H. Schjong, Stvg 3.0 17. Gunnstein Berg, Eiker 3.0 18. Arne Hallisjø, Hauge 3.0 19. Geir K Sandve, Hauge 3.0 20. Sven Asle Aarvik, Stvg. 3.0 21. Erlend Eldholm, Sevlund 3.0 22. Anne Gro Ravndal, Egersund 2.5 23. Kjetil Vold, Hauge 2.5 24. Else Selsås, Hauge 2.5 25. Sveinung Eldholm, Sevlund 2.5 26. Reidar Bjerga, Hauge 2.5 27. Pål T. Grashei, Sandnes 2.5 28. Per Øyvind Bru, Hauge 2.0 29. Ellen Hagesæther, Hauge 2.0 30. Gudrun Lie, Hauge 2.0 31. Jarle Viestad, Hauge 2.0 32. Kenneth Veim, Hauge 1.5 33. Elling M. Haugseth, Hauge 1.5 34. Torgeir Lilleskog, Hauge 1.0 35. Bjørn Erik Lilleskog, Hauge 1.0 36. Kenneth Stange, Hauge 0.0

Torghatten Grand Prix 6.-7. oktober

Gruppe A

1. Jens B. Eilertsen, Steinkjer 4.5
2. Frank Hovde, Steinkjer 4.0
3. Torbj Fikseautet, Steinkjer 3.5

4. Dag Madsen, Steinkjer 3.5 5. Frode Lillevold, Mo 3.0 6. Odd Reppen, Br. Sund 2.5 7. Arne O. Trana, Steinkjer 2.5 8. Stein Harald Vedal, Br. Sund 2.5 9. Finn A. Jørgensen, Mo 2.5 10. Hugo Lande, Namsos 2.0 11. Per Dalheim, Mosjøen 2.0 12. Olav Hermansen, Br. Sund 2.0 13. Jim Christensen, Mo 2.0 14. Alf T. Angelsen, Mo 2.0 15. Steinar Arne, Mosjøen 1.5 16. Geir Ove Olsen, Br. Sund 0.0

Gruppe B

1. John A. Reitan, Steinkjer 4.5
2. Th Klausen, Br.sund 4.5
3. Roar N. Ulvnes, Steinkjer 4.0
4. Håkon E. Aune, Steinkjer 3.5
5. Arne Helge Hansen, Mo 3.5

6. Bjørnar Pettersen, Br. Sund 3.0 7. Steinar Lande, Br. Sund 3.0 8. Roger Hestø, Br. Sund 3.0 9. Johan Moe, Br. Sund 3.0 10. Øystein Karjord, Br. Sund 2.5 11. Ken T. Nordtvedt, Namsos 2.5 12. Birger Sjøvold, Mosjøen 2.5 13. Mathias Ness, Steinkjer 2.5 14. Bent Olsen, Mosjøen 2.0 15. Einar Arnt Hansen, Br. Sund 2.0 16. Frank Oddvar Kjølsø, Br. Sund 2.0 17. Finn Johnsen, Br. Sund 2.0 18. Arnt O. Aune, Steinkjer 2.0 19. Håvar Akseth, Br. Sund 1.0 20. John P. Østereng, Steinkjer 1.0 21. Tommy Henstein, Br. Sund 1.0

OL-cup 6. oktober 90

Gruppe A

1. Einar Gausel, OSS 5.5
2. Roar Elseth, OSS 5.0
3. Richard Bjerke, OSS 5.0
4. Atle Grønn, OSS 4.5
5. Erik Fossan, Sandnes 4.5

6. Nikolai Engedal, 1911 4.5 7. Erling Kristiansen, OSS 4.5 8. Øystein Dannevig, OSS 4.0 9. Simen Agdestein, OSS 4.0 10. Vidar Taksrud, Tempo 4.0 11. Einar Brekken, OSS 4.0 12. Øystein Andersen, 1911 4.0 13. Bjørn Erik Glenne, Nordstrand 4.0 14. Thomas Løkenhagen, Hønefoss 4.0 15. Berge

- Østenstad, Asker 4.0 16. Benjamin Skagen Nedberg, OSS 3.5 17. Helge Nordahl, Bærum 3.5 18. Øyvind Ødegaard, Bærum 3.5 19. Øystein Sæther, Elverum 3.5 20. Tarjei Bekkedal, Bærum 3.5 21. Hans I. Kongevold, Moss 3.5 22. Petter G. Stokstad, ASKO 3.0 23. Sheila Berntsen, Moss 3.0 24. Sverre Johnsen, OSS 3.0 25. Sverre Skogen, Eiker 3.0 26. Terje Hoff, Stjernen 3.0 27. Ingrid Dahl, Asker 3.0 28. Henrik Sjø, ASKO 3.0 29. Kjell Nilsen, Sicilianerne 3.0 30. Odd Ristesund, OSS 2.5 31. Sylvia Johnsen, OSS 2.5 32. Kjell Yndesdal, Nittedal 2.5 33. Tom R. Evensen, Tønsberg 2.5 34. Marius Andersen, OSS 2.5 35. Jan Ludvigsen, Fredrikstad 2.5 36. Svein Ihlebæk, Sørums 2.5 37. Hall Bjørnstad, PI 2.5 38. Trond Nilsen, Ski 2.0 39. Tom R. Tyrihjell, PI 2.0 40. Anker Aasum, Halden 2.0 41. Rune Myhrvold, Hønefoss 2.0 42. Øyvind Pedersen, Sjakkameratene 2.0 43. Helge Stormes, OSS 1.5 44. Jan Svenske, Strømmen 1.5 45. Marianne Hagen, Brugata 1.5 46. Anders Høyer-Berg, Bærum 1.0 47. Benny M. Braude, Sjakkameratene 1.0 48. Rudolf Moe, Ski 1.0 49. Laila Sidselrud, Kongsvinger 1.0

Gruppe B

1. Lars E Andersen, Porsgr 5.5
2. Jørn Snellingen, Stjernen 5.0
3. Jan Sontum, Stovner 4.5
4. Edvin Eidså, OSS 4.5
5. Jo Myhrvold, Hønefoss 4.0

6. Roar Flater, Nordstrand 4.0 7. Matti Unnli, 1911 4.0 8. Andreas Rabben, OSS 4.0 9. Fredrik Rekkedal, Stovner 4.0 10. Geir Moseng, OSS 3.5 11. Sigmund Sørum, Sjakkameratene 3.5 12. Dag Tallerås, Stjernen 3.5 13. Nils Fosli, Stjernen 3.5 14. Asle Iversen, Lunner 3.5 15. Ole Martin Wiig, Stjernen 3.0 16. Roar Sørensen, Bærum 3.0 17. Ivar Bernhardsen, Nordstrand 3.0 18. Jan Erik Grensen, Ski 3.0 19. Werner Solberg, Nordstrand 3.0 20. Gunnstein Berg, Eiker 2.5 21. Odd Siljubergsæsen, Nordstrand 2.5 22. Andreas Østby, OSS 2.5 23. Jan Svindahl, Sjakkameratene 2.5 24. Roger Moen, OSS 2.0 25. Magne Svendsen, Lillestrøm 2.0 26. Svanhill Grimstad, ASKO 2.0 27. Marianne Lambrigt, OSS 2.0 28. Åge Warnes, Lunner 2.0 29. Alexander Kjeldsaas, OSS 2.0 30. Kristin Kvamm, Moss 1.5 31. Svein Klausen, Bærum 1.0 32. Egil Wold, OSS 0.5

Tidsplan

1. runde	10.-11. november
2. runde	8.-9. desember
3. runde	19.-20. januar
4. runde	16.-17. februar
5. runde	16.-17. mars

NM-for klubblag avgjøres med finale i Oslo 9.-12. mai.

SERIESJAKKEN

Rundeoppsettet er klart

Norges Sjakkforbund må notere seg et lite skritt tilbake for seriesjakkssystemet, etter at bare 130 lag meldte seg på til sesongen som starter med første runde i november i år. Dette er seks lag færre enn ifjor, og 14 lag færre enn for to år siden. Tilbakegangen fordeles seg jevnt mellom landsdelene.

I Østlandsserien stiller i år 84 lag, i Veslandsserien 29 lag og i Midt-Norge serien 17 lag.

Som vanlig er det de to beste lagene i Østlandsserien, det beste fra Vest- og Midt-Norge serien samt et lag fra Nord-Norge som er kvalifisert til å delta i NM-finalen i mai neste år. Den siste finaleplassen konkurreres det om i stikkamp mellom treeren i Østlandsserien, og toeren i Vestlandsserien.

Østlandsserien

1. div Asker OSS 2 Tempo Gjøvik Moss Eiker Stjernen Nordstrand OSS 1 Brugata	2. div avd B Strømmen Elverum Løten Hønefoss Ski Bærum Stjernen 2 Eidsvoll	3. div avd B Ås Sarpsborg 2 Ski 2 Moss 2 Stjernen 3 Sicilianerne Fredrikstad 2 ASKO	3. div avd D Eiker 2 Tønsberg 2 OSS 5 Nittedal Asker 2 Stjernen 5 NKL Nordstrand 2	4. div avd B Sarpsborg 3 Ås 2 Indre Østfold Moss 3 Fredrikstad 3 Sarpsborg 4
2. div avd A OSS 3 Tønsberg Caissa Larvik Drammen Fredrikstad Kristiansand Sarpsborg	3. div avd A Søgne Mandal Kristiansand 2 Arendal Skien Porsgrunn Kragere	3. div avd C Trysil Sicilianerne 2 Gjøvik 2 Lillestrøm Sjakkkameratene Stjernen 4 OSS 4 Eidsvoll 2	4. div avd A Løten 2 Stovner Lillestrøm 2 Sjakkkameratene 2 Elverum 2	4. div avd D Stjernen 6 SK 1911 Bærum 2 OSS 6 ASKO 2 Stjernen 7

Sjakk-PR

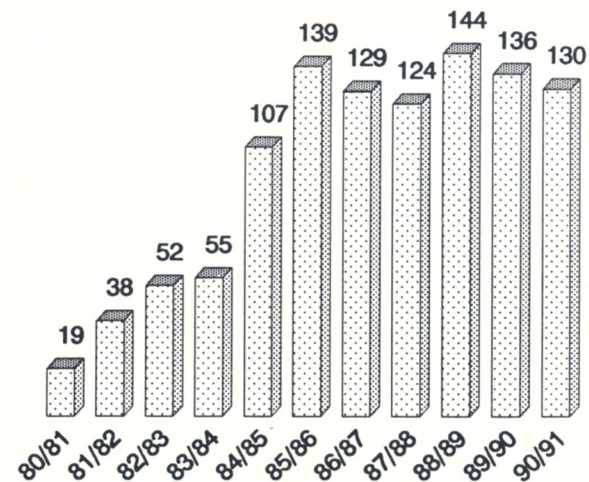
I forbindelse med offentliggjørelsen av seriesammenslutningen, minner også NSF om den PR-effekten man kan oppnå for sjakk i lokalmiljøet ved å benytte seriesjakken overfor aviser og andre medier.

— Forsøk å bekjentgjøre kampene gjennom oppslag og i lokalpressen, opplys om tid, sted og motstander, og at det er anledning å komme å se på. Skulle det etter hver vise seg at publikumstilstrømningen blir stor, må vi også legge forholdene bedre til rette for publikum, for eksempel ved å vise partiene på demonstrasjonsbrett, anbefaler NSF i sitt skriv til alle seriesjakkdeltakerne.

Dessuten er det åpenbart at resultatene fra sjakkserien burde være å finne i lokalavisene på alle steder der det finnes sjakkspillere. De fleste aviser lytter til gode råd og forslag til stoff av interesse. Der som mange forespørsler om det samme finner vegen til redaksjonen, er mulighetene for dekning enda større.

Når vi får dette til, vil det være til uvurderlig hjelp for alle vi som forsøker å markedsføre sjakken, både overfor publikum og ikke minst overfor sponsormarkedet.

Antall lag i seriesjakken

Vestlandsserien

1. div Fyllingsd. 1 Fyllingsd. 2 Sandnes Randaberg Bergens Stavanger	2. div A Randaberg 2 Sevland 2 Ganddal Nærbø Sandnes 2 Stavanger 2 Sevland 1 Randaberg 3	2. div B Bergens 3 Masfjorden Voss Fana Lyderhorn PI Fyllingsd. Bergens 2	3. div A Sandnes 3 Kvernevik Hauge 1 Nærbø 2 Randaberg 4 Hauge 2 Stavanger 3
---	---	--	--

Midt-Norgeserien

1. divisjon Trondhjems Arbeidernes Mo Steinkjer Kristiansund Surnadal	2. div avd A Molde 1 Aalesund Kristiansund 2 Molde 2	2. div avd B Steinkjer 2 Orkdal Stjørdal Namsos 1 Namsos 2 Trondhjems 2 Arbeidernes 2
--	---	---

NORSK SJAKKHISTORIE

OL-historien 1960-72

Norge har etterhvert opparbeidet en betydelig OL-erfaring. Det er i år 24. gang Norge stiller til start. Første gang var i 1930 - 60 år siden. NSb markerer jubileet med denne OL-krøniken, ført i pennen av Ragnar Hoen, den nordmann som har deltatt i flest OL til nå. Andre del av hans artikkel finner du nedenfor. Den første var i forrige sjakkblad.

Av Ragnar Hoen

Den 14. sjakkolympiade var lagt til det som dengang var Øst-Tyskland, nærmere bestemt Leipzig i tiden 16. oktober til 9. november 1960.

Norge stilte med sin beste spiller Svein Johannessen på førstebord. Johannessen var norgesmester og nordisk

mester i 1959. På andrebord spilte Daan de Lange, norgesmester i 1960. Deretter fulgte Per Lindblom, Ragnar Hoen, Jan Svenneby og Gunnar F. Myhre.

Oslo Schakselskaps Knut Monssen var lagleder, en ildsjel og dyktig leder som sto de aktive svært nær. Myhre, Svenneby, de Lange og Hoen deltok for første gang i OL.

Det var ikke mye av Leipzig som hadde rukket å bli bygget opp igjen etter krigen. Fortsatt sto mange bygninger utbomba, og flere steder var første etasje i ruinene gjort om til forretninger.

Det norske laget var innlosjert et par hundre meter fra spillehallen i et luksushotell. Sjakknasjonene var plassert på tre forskjellige hoteller i byen, og vi delte hotell med blant andre de franske spillerne.

Dagen etter ankomsten fikk vi se salen hvor turneringen skulle avvikles. Det viste seg fort at forholdene var så per-

fekte som de kunne bli. Hver enkelt nasjon fikk et ekstra rom i spillsalen hvor man kunne slappe av mens motstanderen var i trekket. Også de to som hadde spillefri kunne bevege seg dit for å hvile seg med litt kaffe og kaker. Vi registrerte at arrangørene ikke hadde knepet inn på noen verdens ting, enten det dreide seg om mat eller penger. Tre-retters middag hver dag og matpenger/kuponger som aldri tok slutt.

At USA stilte lag var nok avgjørende for øst-tyskerne. Befolkningen gikk mann av huse for å bivåne turneringen på nært hold. Alle ville få et glimt at Bobby Fischer som dengang deltok for første gang i et OL. Fischer var verdens yngste stormester på den tid — bare femten år, og den spiller som kunne true det russiske sjakkhegemoni.

Det sies at 75.000 tilskuere betalte inngangsbilletten i løpet av sjakkolympiaden, og vi som var med kan bare bekrefte at køene før rundene var utrolig lange. Folk sto timevis i kø for å komme inn.

Resultatmessig var det mange lyspunkter for Norge. I forgruppen startet vi med å vinne over Frankrike 4-0! Så en serie med like flotte resultater som også vakte oppsikt. Mot Jugoslavia holdt vi 2-2 (fire remis), og vi gjorde det heller ikke dårlig mot de etablerte nasjonene. Johannessen og Lindblom var i storform og spesielt Lindblom spilte utrolig solid og sikkert.

Norges innsats i sjakkolympiaden var den klart beste som har vært levert av noe norsk olympialag, og betegnet et langt skritt fremover på den internasjonale sjakkstatistikk.

Etter å ha plassert seg som nummer fire av ti deltakende nasjoner i forgruppen, gikk Norge til B-finalen, og besatte der sjette plassen blant 12 nasjoner. Sammenlagt ble vi dermed nr 18 av 40 nasjoner — en pen fremgang fra München i 1958.

Vi nevner også at øst-tyskerne arrangerte en lynturnering for OL-spillerne. Nesten alle stilte opp, bortsett fra USA-laget som hadde reist hjem tidligere på kvelden. Den nye sjakkverdensmester Mikhail Tal vant nokså klart finalen foran Spasski og Korchnoi. At undertegnede fikk den delt 5/6-plass i finalen er vel mindre kjent for sjakk-Norge. Det var opprinnelig fire forgrupper i lynturneringen, hver med 12 spillere. De tre beste gikk til finalen. I min gruppe vant Spasski foran Korchnoi, og jeg fikk tredjeplassen foran en rekke stormestre. Jeg slo blant annet Korchnoi.

I finalen vant jeg de fem første partiene før Tal senket meg i sjette runde. Dermed knet det totalt, men med seks poeng av 11 ble det allikevel delt 5/6-premie.

Svein Johannessen var forhindret i å delta fordi han satt med et hengeparti mot Island fra siste runde. Svein prøvde å vinne en stilling der fordelen var liten. Dessverre måtte vi protokollføre et tap for Norge.

Per Lindblom spilte sin beste olympiade til dags dato, og

fikk beste score. Svein Johannessens score 55% var imidlertid en enda sterkere prestasjon når man tar i betraktning hans motstanderes spillestyrke. Han møtte en rekke stormestre og bidro sterkt til at Norge klarte seg så bra.

Sovjet vant med 34 poeng foran USA med 29 og Jugoslavia med 27. Sverige vant B-finalen og Fillippinene C-finalen. På Sovjets lag spilte Tal, Botvinnik, Keres, Korchnoi, Smyslov og Petro-sjan.

Leipzig 1960
 □ Gilgoric Jugoslavia
 ■ Johannessen Norge

**1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5
 a6 4 La4 b5 5 Lb3 Sa5
 6 O-O**

Svein Johannessen har spesialisert seg in denne varianten som svart, og han har feiret mange triumfer med den. Å foreta offeret 6 Lf7, som blant annet albaneren Pustasaforsøkte mot Johannessen i tredje runde er ikke korrekt, da svart etter Kf7 7 Se5 trekker 7 .. Ke7, og hvit får ingenting ut av angrepet.

**6 .. d6 7 d4 Sb3 8 ab3
 f6 9 c4 b4 10 Le3 Lb7
 11 Sbd2 c5 12 d5**

Etter 12 dc5 dc5 får hvit riktig nok et angrepsobjekt i bonden på c5, men stillingen blir sterkt forenklet.

**12 .. g6 13 Se1 Sh6 14
 Sd3 Lc8 15 h3 Sf7 16
 f4 ef4 17 Sf4 De7 18
 Se6**

Et sjanserikt bondeoffer. Hvit regner med å få igjen a-bonden, og det slår også til.

Hoen 50 år

Forfatteren av denne artikkelen, Ragnar Hoen, fylte 50 år den 5. oktober i år. Han har vært medlem av OSS siden han var 15 år, og har vært en av landets aller fremste spillere gjennom en årrekke. Tre ganger norgesmester, mester i nordisk og dansk juniormester. Dessuten har han spilt i flere OL enn noen annen nordmann — hele 12 fra 1960 til 1982. Det er faktisk få spillere i hele verden som har deltatt i så mange olympiske leker. NSb gratulerer vår gjesteskribent med vel overstått.

**18 .. Le6 19 de6 Se5 20
 Sf3 De6 21 Se5 fe5 22
 Ta5 Le7 23 Da1 Dc8 24
 Da4 Dd7**

Gilgoric har vurdert situasjonen riktig. Savnet av den hvite løperen er nå tydelig for svart, og han må oppgi a-bonden. På 24 .. Kd8 følger 25 Ta1.

**25 Ta6 Da4 26 Ta4 Kd7
 27 Tfa1 Tac8 28 Ta7
 Ke6 29 T1a6 Thd8 30
 Tb6 Td7**

Og spillerne ble enige om remis. Johannessen har forsvart seg prikkfritt, og hans berømte motstander innser at de nå ikke lar seg gjøre å få noe ut av stillingen.

1/2

Leipzig 1960			
Spiller	Poeng	Partier	Score
Svein Johannessen	11.0	20	55.0%
Daan de Lange	8.0	18	44.4%
Per Lindblom	11.5	17	67.6%
Ragnar Hoen	10.5	18	58.3%
Jan Svenneby	2.0	4	50.0%
Gunnar F Myhre	0.5	3	16.7%
Total	43.5	80	54.4%

Faksimile fra Aftenposten som dekket det norske OL-lagets hjemkomst fra Leipzig i 1960. Spillerne er fra venstre Gunnar F. Myhre, Ragnar Hoen, Per Lindblom, Daan de Lange, Jan Svenneby og Svein Johannessen

Leipzig	1960
□ Lindblom	Norge
■ Wahl	India

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 g3 Lg7 4 Lg2 d5 5 cd5

På 5 Sc3 følger 5 .. dc4. For eksempel 6 Da4 Sbd7 7 d5 O-O 8 Dc4 Sb6 9 Dh4 c6 med minst utlikning.

5 .. Sd5 6 Sf3

Her har hvit valget mellom Sc3, e4! og teksttrekket.

6 .. O-O 7 O-O c6

Teorien angir .. c5, .. Sb6 eller .. Sc6 som alle gir svart utlikning. Teksttrekket er mindre vanlig.

8 e4 Sb6 9 Sc3 Lg4 10 Se2 S8d7 11 b3 e5

11 .. c5 er også mulig.

12 Lb2 ed4 13 Ld4 Lf3 14 Lf3 Se5 15 Lg2 De7 16 Dc2 Tfd8 17 Tad1 Tac8

Truer 18 .. c5, men tårnets stilling på c8 blir senere utnyttet av Lindblom. Kanskje var 17 .. Sbd7 mer tjenlig, selv om hvit også da synes å få det bedre spill etter fremstøtet f4.

18 Lc5 De8 19 f4 Sed7 20 Ld4 Ld4 21 Sd4 Sf8 22 Lh3 Tb8 23 Tfe1 Td6?

Befordrer hvits spill. Hvit hadde jo allikevel tenkt å spille 24 e5. Men det er allerede vanskelig å finne en skikkelig plan for svart.

24 e5! Td5 25 e6 f5

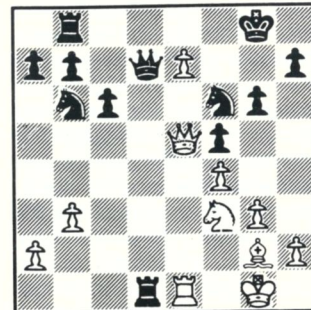
Etter 25 .. fx6 blir alle linjer åpnet for hvit, som da kan utnytte svarts svekkede kongestilling.

26 e7 Sfd7 27 De2 Sf6 28 Lg2!

Etter å ha banet vei for bondens hurtigløp vender løperen tilbake til sin naturlige diagonal.

28 .. Td6 29 De5 Dd7 30 Sf3 Td1

20 .. Sbd5 etterfulgt av Te8 synes godt. Nå går svart rett ned. Han har heretter omtrent bare tvangstrekk.

31 Db8 Se8 32 Td1 Dd1 33 Lf1 Dd7 34 Dd8 Kg7 35 Se5 Dc8 36 a4!

Svart er forsvarsløs mot a5 og kunne like gjerne gi opp. Sluttet var meget kraftig gjennomført og partiet er typisk for den enkle og sunne posisjonelle stil som ga Lindblom slik høy score i olympiaden.

36 .. Sc7 37 a5 Se6 38 Dc8 Sc8 39 e8D Sd6 40 De6

Og svart ga opp

1-0 Etter E Kristiansen

Leipzig	1960
□ Hoen	Norge
■ Kallwoda	Østerrike

1 e4 c6 2 d4 d5 3 Sc3 de4 4 Se4 Lf5 5 Sg3 Lg6 6 h4 h6 7 S1e2

Dette trekket ble spilt av Tal i VM-matchen mot Botvinnik i 1959.

7 .. e6 8 Sf4 Lh7 9 c3 Sf6 10 Ld3 Ld3 11 Sd3

Vanlig er Dd3 med lang roka. Hensikten med teksttrekket er å ha kontroll over feltene c5 og e5 og få spilt f4.

11 .. Ld6 12 f4 Dc7 13 Df3 Sbd7

Nå planlegger svart lang roka, og det må forhindres.

14 Se5 O-O 15 O-O c5 16 Le3 Tac8 17 Sh5?

Bedre var Se2 som truer med g4, og svart har vanskeligheter med plasseringen av sine offiserer. Etter teksttrekket får svart frigjort seg ved avbytte.

17 .. Sh5 18 Dh5 Sf6 19 Df3 cd4 20 Ld4 Lc5 21 Tf2 Tfd8 22 Td1 Td5?

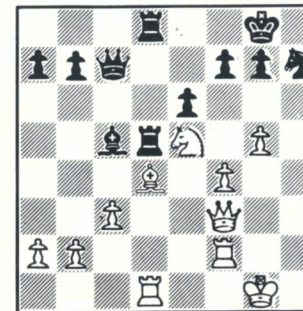
Et svakt trekk. Svart skulle ha spilt 22 .. Db6 og forsøkt å holde trykket mot d4. Da måtte jeg ha dekket meg med 23 Td2. Nå får jeg gjennomført g4 og får dermed overtaket.

23 g4 Tcd8 24 g5 hg5 25 hg5

Ikke det tilsynelatende naturlige 25 fg5 med trussel mot f7. Da følger 25 .. Te5!

25 .. Sh7

Bedre var 25 .. Se8, men heller ikke da finnes det forsvar mot 26 g6.

26 g6! fg6 27 Dh3! Ikke 27 Dg4 på grunn av 27 .. Sf8. Nå truer det kraftig på e6, og det truer også 28 Th2 med øyeblikkelig avgjørelse.

27 .. Sg5

Kan ikke slås på grunn av 28 .. Te5.

28 Dh4 Ld4 29 cd4 Td4

Svart velger å gi offiseren. Etter 29 .. Sf7 var partiet tapt etter innslag på e6, men et forsøk hadde det jo vært.

30 Td4 Td4 31 Dg5 Td1 32 Kg2 Dc1

Svart gjør et fortvilet forsøk på å holde partiet, men hvits overtak er for sterkt.

33 Sf3 Kh7 34 Dh4 Kg8 35 Dg4 De3 36 Sg5

Ikke 37 Dg6 for 37 .. Df4.

36 .. Te1 37 Dh4 Dd4 38 Dh7 Kf8 39 Dh8 Ke7 40 Sf3 Dd5 41 Dg7

Og svart gav opp

1-0 Etter Ragnar Hoen

Varna 1962

Bulgaria inviterte til sjakkolympiade i badebyen Varna. Det ble en olympiade hvor alt gikk galt. Et par lyspunkter innimellom varmet nok noe, men etter en totalvurdering må nok innsatsen kunne karakteriseres som dårlig.

Norge stilte et ungdommelig lag med Svein Johannessen (24) på topp, Per Lindblom (35), Ragnar Hoen (21), Arne Gulbrandsen (19), Arne Zwaig (15) og Eivind Stensholt (24). Det gir en gjennomsnittsalder på snaut 23 år. Zwaig var sannsynligvis olympiadens yngste deltaker og skulle også stå for en sensasjonelt resultat mot Sovjet. Gulbrandsen, Zwaig og Stensholt deltok i sitt første OL. Svein Johannessen ble Internasjonal Mester året før, og var dermed landets andre IM. Olaf Barda oppnådde tittelen som førstemann i 1952.

Det første som skjedde i negativ retning var togreisen gjennom hele Europa. Eller skal vi si øst-Europa. Vi hadde ikke før komme frem til Øst-Tyskland før våre soveplassbiletter ikke var i orden. Vi reiste seks spillere pluss Yngvar Barda som skulle dekke olympiaden for Dagbladet. Etter mye frem og tilbake fikk vi to sovevognplasser hvor vi oppholdt oss i to døgn.

Turneringen ble avholdt i tiden 15. september til 10. oktober. Innkvarteringen var bra tett nær stranden. Nasjonene hadde egne bord med flagg hvor måtidene ble inntatt på hotellet. Vi delte hotell og matsal med turister av ymse slag som var kommet for å se på (?). Maten var ikke noe å skryte av, og i matsalen krydde det av insekter. Sier jeg hundrevis, er det kanskje i minste laget. Vi ble selvfølgelig matforgiftet, og Lindblom og jeg måtte ut å kjøpe litt ekstra for å unngå diare.

Ved flere tilfeller prøvde vi å fjerne noen av insektene, og ved et uhell klarte Per Lind-

blom å trykke ut hele restaurandvinduet så det smalt. Det ble død stille i matsalen. Vinduet var tre ganger to meter, og det kunne godt riktig galt hadde det falt ned på innsiden.

Når det gjelder det sportslige, nevner vi 1-3 nederlaget mot Sovjet, der Svein Johannessen spilte remis mot Petrosjan. Arne Zwaig holdt remis mot Paul Keres, og det må karakteriseres som sensasjonelt. Remisvarianten ble funnet ved analyse på hotellet, og Zwaig holdt hodet kaldt og rodde inn remisen med en bonde under.

Undertegnede tapte med svart mot Spasski. Jeg husker godt at Bobby Fischer la seg i analysene på min side og påpekte at jeg burde ha fått fordel ved riktig spill i åpningen. Stensholt tapte for Geller.

En kjedelig episode i turneringshallen var da alt lys forsvant, og arrangørene måtte frem med stearinlys på samtlige bord i to etasjer. Strømutkoblingen varte i over to timer.

I mellomtiden kunne spillerne studere stillingen grundig og det var selvfølgelig en kjempfordel å være i trekket.

Lyset gikk vel en time før tidskontroll (5 timer). I mitt parti hadde jeg en klar gevinststilling, men ved avbrudd glemte jeg å legge ved det hemmelige trekk. Partiet ble dømt til tap for meg, men etter protest gikk grekerne med på å spille partiet fra start. Det skjedde Fridagen, og jeg vant igjen. Ikke nok med det. I c-finalen, som Norge forøvrig vant suverent, møtte jeg samme motstander igjen og vant for tredje gang.

I oppgjøret mot Vest-Tyskland skulle jeg møte dr Tröger. Per Lindblom mente at Norge burde nekte å stille opp fordi dr Tröger under krigen var sjakkadministrator i Norge. Han arrangerte nazi-turneringer og var med andre ord en fiende av kongeriket. Nok om det — jeg satt i over en time før dr Tröger dukket opp. Norge vant altså på tid, men Vest-Tyskland protesterte og dr Tröger fikk spille som om ingenting skulle ha hendt. Partiet endte tilslutt remis. Norge tapte knepent 1.5-2.5.

I forgruppen tapte Norge i første runde 1-3 mot Sverige. I de påfølgende rundene tapte

vi også mot Vest-Tyskland og Spania 1.5-2.5. Norge slo riktignok Tyrkia 3-1, men det hjalp ikke. Vi havnet i c-finalen.

Denne vant Norge med 32.5 poeng foran Albania og Tunis. Bulgaria stilte opprinnelig med et b-lag i c-finalen og de endte på andreplass med 30 poeng. I de offisielle listene ble dette laget imidlertid strøket.

I C-finalen tapte ikke Norge noen match, og Svein tok ni poeng av 10 mulige. Gulbrandsen oppnådde åtte av ni, Hoen 6.5 av åtte og Zwaig fire av åtte, mens Stensholt plukket 4.5 poeng av syv mulige.

Yngvar Barda som skulle skrive for Dagbladet, og med jevne mellomrom ringe hjem referat fra OL, kom aldri gjennom på telefonlinjene. Hans skribent-rolle ble en fiasko for Dagbladet. Yngar ferierte i stedet.

Varna	1962
□ Johannessen	Norge
■ Petrosjan	Sovjet

1 d4 Sf6 2 Sf3 g6 3 Lg5 Lg7 4 Sbd2 d6 5 e4 O-O 6 h3 Sc6 7 Lb5 Ld7 8 O-O h6 9 Le3 e5 10 de5 Se5 11 Ld7 Sed7 12 Ld4 Te8 13 Te1 c6 14 Sc4 Te6 15 e5 de5 16 Sce5 Se5 17 Le5 De7 18 Dd4 b6 19 Tad1 Te8 20 Da4 Db7 21 c4 Sh5 22 Lg7 Te1 23 Te1 Te1 24 Se1 Kg7

Etter sikkert spill i sentrum hvor hvit først har avvirket den relativt svake e-bonde og nå

Det norske OL-laget 1962 før avreisen til Varna. Fra venstre Gulbrandsen, Hoen, Johannessen, Stensholt og Zwaig. Per Lindblom var ikke til stede da bildet ble tatt.

etter avvikling er det oppstått et jevnt sluttspill.

25 Dd1 c5 26 De2 Dc7

Ikke 26 .. Sf4? 27 De5 og springeren går tapt.

27 Sd3 Dd6 28 De5

Petrosjan mente her det var sikrere å spille g3.

28 .. De5 29 Se5 Sf4 30

Sc6 Sd3 31 b3 a5 32

Kf1! Sc1 33 Ke1 Sa2 34

Kd2 Kf6 35 Sa7 Ke5 36

Sc8 Sb4 37 Sb6 Kd4 38

Sc8 Sd3 39 Se7 Sf2 40

Sc6 Ke4 41 Sa5 Sd3 42

Kc3

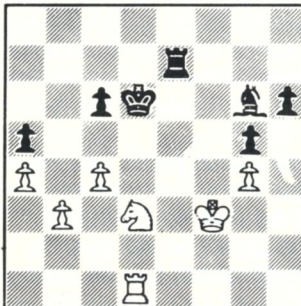
Petrosjan bød remis.

1/2 Etter S Hørseth, Aftenposten

Varna **1962**

□ Zwaig **Norge**

■ Keres **Sovjet**

41 .. Ld3 42 Td3 Kc5

Selv om de nå er blitt et materielt likt tårnsluttspill er det en fremragende prestasjon av 15-åringen å mestre dette vanskelige sluttspill mot en stormester.

43 Td8 Tb7 44 Td3 Tf7

45 Ke2! Tf4 46 Th3 Kb4

47 Th6 Kb3 48 c5!

C-bonden faller jo allikevel.

48 .. Ka4 49 Tc6 Tc4!

50 Kf3 Kb4 51 Tb6 Kc3

52 Tb5 a4 53 c6 a3 54

Tg5 Tc6 55 Ta5 Kb4 56

Ta8 Tc5 57 Kf4 Ta5 58

Tb8 Kc3 59 Tc8 Kd2 60

Td8 Ke2 61 Te8 Kf2 62

Tc8 Ta4 63 Kf5 a2 64

Tc1 a1D 65 Ta1 Ta1 66

g5 Kg3 67 g6 Kh4 68 g7

1/2 Etter S Hørseth/Aftenposten

Tel Aviv 1964

Den 16. sjakkolympiade ble spilt i november måned og Norge stilte som i foregående OL et meget ungt lag, kanskje det yngste som hadde representert Norge frem til da, og kanskje også det yngste i hele olympiaden. Gjennomsnittsalderen var bare 22 år. På laget var Svein Johannessen (27), Arne Zwaig (17), årets norgesmester Ragnar Hoen

(23), Arne Gulbrandsen (21), Paul Svedenborg (17) og Erling Kristiansen (27).

Norge hadde et meget bra OL-lag, og vi gjengir resultatene fra forgruppen: Norge slo først England 2.5-1.5 og fortsatte med 3.5-0.5 mot Iran. Deretter spilte vi uavgjort 2-2 mot Polen (som kom til A-finalen), og tapte overraskende 1.5-2.5 mot Portugal. Det ble 1-3 mot Tyrkia og 0.5-3.5 mot USA, hvilket må karakteriseres som normalt. Hoen fikk remis mot stormester Byrne.

I b-finalen ble resultatene for Norge følgende: Norge-Øst-Tyskland 0-4, tap 1.5-2.5 mot Østerrike, seier 3-1 over Mongolia, 2-2 mot England, seier 2.5-1.5 over Chile, 2-2 mot Ecuador, 2-2 mot Cuba, tap 0.5-3.5 for Paraguay (au-au), seier 2.5-1.5 over Skottland, mens Peru ble feid av brettet med 3.5-0.5. Mot Danmark, Sverige og Fillippinene ble det uavgjort 2-2.

Som man ser var resultatene noe ujevne — med det svivende nederlaget mot Paraguay som avgjort bunn-notering, men med lyspunkter mot arvefiendene Sverige og Danmark. Norge kom på 22. plass av de 50 nasjonene som stilte til start. Vi ble åttende beste lag i b-finalen.

Varna 1962			
Spiller	Poeng	Partier	Score
Svein Johannessen	12.0	18	66.7%
Per Lindblom	0.5	5	10.0%
Ragnar Hoen	10.0	16	62.5%
Arne Gulbrandsen	10.0	14	71.4%
Arne Zwaig	7.0	13	53.8%
Eivind Stensholt	6.0	9	66.7%
Total	45.5	75	60.7%

Gausel i Stockholm

En av våre fremste aspiranter til GM-tittelen, Einar Gausel fra OSS, deltar for tiden i Erik Lundins Minneturnering i Sverige. Turneringen er kategori 11, og utenom Gausel stiller seks GM'er, to IM'er og WGM Pia Cramling. GM-kravet er 6 av 9.

Det man husker best før vi reiste nedover var den berømte kronerullingen for Paul Svedenborg fra Narvik. Etter at vi kom hjem fikk Svein Johannessen (lagkaptein) mye kritikk fra nord-Norge fordi Paul Svedenborg fikk spille for få partier under olympiaden. Totalt var det 19 runder, fordelt på seks i forgruppen og 13 i b-finalen.

Svedenborg fikk høyeste score på laget, med sine 4.5 poeng på syv spilte partier, og han burde nok spilt mer. Årsakene var flere slik jeg husker det, men som innbytter på femte borde må man regne med å spille færre partier enn de fire første på laget.

Hele laget fikk med seg en rundreise i Israel, og vi besøkte de hellige stedene Jerusalem, Betlehem, Nasaret med flere. Dagbladet sendte sin berømte journalist Jørgen Juve nedover for å dekke olympiaden. Jørgen Juve er blant annet kjent fra bronselaget i fotball i Berlin 1936, og Norges farligste fotball-spiss med flest scoringer på et norsk landslag. Juve dekket olympiaden ypperlig i Dagbladet, men mange kan kanskje se at ikke alt han skrev var sjakklig forsvarlig.

Tel Aviv 1964
 □ Zwaig Norge
 ■ Bednarski Polen

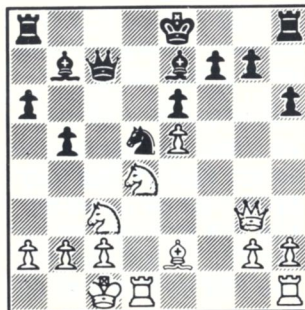
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cd4 4 Sd4 Sf6 5 Sc3 a6 6 Lg5 e6 7 f4 Le7 8 Df3 h6

Som det hurtig viser seg betyr dette en svekkelse av punktet g6.

9 Lh4 Sbd7 10 O-O-O Dc7 11 Le2 b5

Spillet har gått inn i en moderne form som kan gi kombinasjonsrike varianter.

12 Lf6 Sf6 13 e5 Lb7 14 Dg3 de5 15 fe5 Sd5

16 Se6!

Et fint beregnende offer som utnytter Bednarskis svakte åttende trekk. Sluttspillet etter en rekke avbytter måtte nøye beregnes.

16 .. fe6 17 Dg6 Kd7 18 Lg4 De5 19 Sd5 Ld5 20 Td5 Dd5 21 Td1 Lg5 22 Kb1 Dd1 23 Ld1

Etter skuddvekslingen står Zwaig med dronning mot to tårn. Og det avgjørende er da kongestillingens soliditet. Bednarskis konge står utrygg for dronningsjakk, og dette utnytter nordmannen pent. Polakken får aldri så mye ro at

han kan få samlet sine to sterke tårn til noe motangrep.

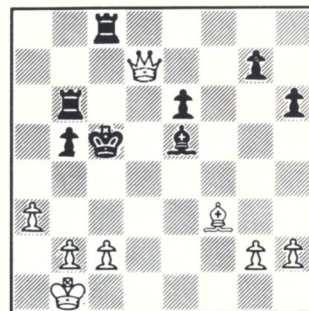
23 .. Lf6 24 Df7 Kd6 25 Lf3 Tab8 26 Da7 Thd8 27 a3! Le5 28 Lg4 Tdc8 29 Da6 Tc6 30 Da7 Tbc8 31 Df7! Kc5

Svarts konge får verken fred eller ro, og nå rusler den til og med inn i et matt-angrep.

32 Lf3!

Mye sterkere enn 32 Le6. Tårnene mister nå sitt samarbeid.

32 .. Tb6 33 Dd7!

Truer ikke bare Dc8, men også matt i to trekk etter b4 Kc4 Dd3. Svart må gi kvalitet.

33 .. Tbc6 34 Da7

En mellomsjakk som gir hvit den perfekte dronningsjakk på b8 i det 36. trekk.

34 .. Kd6 35 Lc6 Tc6 36 Db8! Tc7 37 Db5

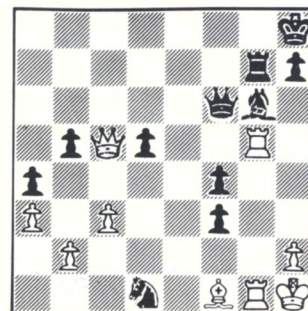
Dermed er den egentlig kamp slutt. Svart har intet å stille opp mot de tre hvite fribøndene. Men Bednarski kjemper innbitt videre og prøver alle muligheter.

37 .. Lh2 38 c4 Lg1 39 b4 Tf7 40 c5 Ke5 41 Db8 Kd4 42 Dd6 Kc3 43 Dd1 Le3 44 Dc2 Kd4 45 c6! Lf4 46 Df2 Ke4 47 Df3 Kf5 48 g3 g5

Og svart gav samtidig opp.

1-0 Etter Olaf Barda/Dagbladet

Tel Aviv 1964
 □ Kottnauer England
 ■ Johannessen Norge

44 .. Tc7!!

Kvelermatten på f2 forhindrer dronningen å slå tårnet, og dronningen har ingen felter i diagonalen, så hvit er redningsløst fortapt.

45 Tg6 hg6 46 Tg6 Dg6

En meget beundringsverdig kombinasjon.

0-1

Tel Aviv 1964
 □ Yopez Equador
 ■ Gulbrandsen Norge

1 d4 d5 2 c4 dc4 3 Sf3 Sf6 4 e3 e6 5 Lc4 c5 6 Sc3 a6 7 De2 b5 8 Lb3 Lb7 9 O-O Sbd7 10 Td1 Db8!

Gulbrandsen spiller nesten alltid nøyaktig og godt i åpningen. Det naturlige Db6 er her ikke så godt, på grunn av svarts følgende manøver.

11 d5 ed5 12 e4 de4 13 Sg5 c4 14 Sce4 Se4 15 Se4 De5!

Dette trekket hadde svart ikke hatt om han i tiende trekk hadd spilt Db6. Nå er hvits angrep i realiteten avslått.

16 Lc2 O-O-O 17 g3 f5! 18 Lf4 De8 19 Sd6 Ld6 20 De8 Tde8!

På 20.. The8 følger 21 Td6, og svart kan ikke dekke bonden med 21 .. g6 på grunn av 22 Lg5 med kvalitetstap uten kompensasjon.

21 Td6

Gulbrandsen forklarte straks etter partiets slutt at han antok hvit ville prøve 21 Lf5, hvorpå han selv hadde planlagt 21 .. Lf4 22 Ld7 Kc7 23 Le8 Le5! og bonden på b2 faller, med sannsynlig gevinst for svart.

21 .. g6 22 h4?

Bedre er Kf1, men stillingen bør i alle fall være vunnet for svart.

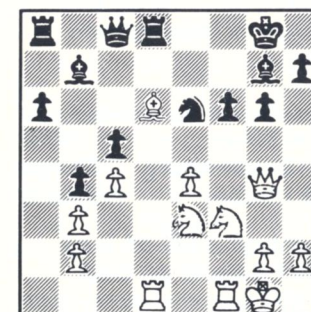
22 .. Te2 23 Tad1 Sc5 24 Le3 Tc2 25 Lc5 Te8 26 Lb6 Lf3 27 T1d2??

En bukk i en totalt tapt stilling. På 27 Tb1 følger 27 .. Tb2!

27 .. Te1 0-1

Tel Aviv 1964
 □ Ortega Cuba
 ■ Hoen Norge

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 b5 5 Lb3 Sa5 6 O-O Sb3 7 ab3 d6 8 d4 f6 9 c4 b4 10 Dd3 c5 11 dc5 dc5 12 De2 Se7 13 Se1 Sc6 14 f4 Sd4 15 Dd1 ef4 16 Lf4 Dd7 17 Sd2 Lb7 18 Sc2 Se6 19 Dh5 g6 20 Dg4 Lg7 21 Tad1 O-O 22 Sf3 Dc8 23 Ld6 Td8 24 Se3

24 .. f5!

Trekket åpner slusene på løperparet og tårnet i e-linjen.

25 ef5 Sd4! 26 Sd5 Ld5 27 cd5 Sf5 28 Lf4 Lb2

Tel Aviv 1964			
Spiller	Poeng	Partier	Score
Svein Johannessen	7.0	16	43.8%
Arne Zwaig	7.0	16	43.8%
Ragnar Hoen	7.0	16	43.8%
Arne Gulbrandsen	8.5	15	56.7%
Paul Svedenborg	4.5	7	64.3%
Erling Kristiansen	2.5	6	41.7%
Total	36.5	76	48.0%

En bonde er vunnet
29 Sg5 Ld4 30 Kh1 Dd7
31 Se6

På bekostning av en kvalitet tar Hoen opprydding av de hvite bønder på dronningfløyen.

31 .. Dd5! 32 Sc7 Db3
33 Sa8 Ta8 34 Le5 De6
35 Ld4 cd4 36 Tfe1
Dd5 37 Df4 Tf8 38 h3
b3 39 Te5 Dd6 40 Tb1
Se3 41 De4 Sf1 42 Dd5
Dd5 43 Td5 Sd2 44 Tb2
Tf1 45 Kh2 Tf2 46 Kh1
Tf1 47 Kh2 Td1 48 h4
Sf1

Hvoretter Ortega ga opp.
0-1

Tel Aviv	1964
☐ Svedenborg	Norge
■ Hindle	England

1 e4 c5 2 Sf3 e6 3 d3
Sc6 4 Sbd2 g6 5 e5

I Svedenborgs partier skjer det noe fra første stund. Nå kommer spillet til å dreie seg om hvorvidt bonden på e5 er sterk eller svak.

5 .. Dc7 6 De2 b5 7 a4!
b4

Partiet har forlengst forlatt alfarvei. Svedenborgs selvstendige åpningsanlegg kan være meget effektivt ved at han tvinger motstanderen til å bruke tid for å løse uvante problemer i åpningen.

8 Sc4 La6 9 Lf4

Overdekning à la Nimzovitch.
9 .. Lc4 10 dc4 Sge7 11
g3 Sf5 12 c3 bc3 13
bc3 Tb8

Hvit har nå en sterk forpost på e5 og har kontroll med sen-

trumsfeltene. Til gjengjeld tenderer bøndene på dronningfløyen til å bli svake, altså en riktig kampstilling.

14 Lg2 Lg7 15 O-O O-O
16 Tfe1

Overdekning!

16 .. Tb3 17 g4 Sfe7 18
De3 Da5

Det ser ut som om svart får til sitt spill først.

19 Tac1 Da4

Hvis ikke hvit nå foretar seg noe raskt, er allerede fribonden i a-linjen farlig nok.

20 Sd2!

Posisjonen betyr mer enn bønder, for eksempel Dc5.

20 .. Tb2 21 Se4

Nå svever det en rekke trusler over svarts hode: Lh6, Sf6, Sc5 og så videre, og han velger sikkert det relativt beste.

21 .. f5!

Dermed letter svart litt av hvits trykk på de svarte feltene, og får mer rom på kongefløyen.

22 e6 Lf6 23 Sc5 Dc4
24 Lf1!

På Sd7 er Lh4 ubehagelig.

24 .. Da2 25 Ta1 Dd5
26 Ted1

Og dermed ser det ut som svart er ferdig, men

26 .. Le5 27 Td5 Lf4 28
Dh3 Sd5 29 Sd7 Tf7 30
g5?

Begge spillerne var nå i tidsnød, og Svedenborg trekker vel nærmest på teften, som ellers er helt fremragende. Sc5 hadde dog vært enklere og burde vel ført til gevinst for hvit, selv om stillingen fremdeles blir komplisert og full av muligheter. Nå får svart farlige motsjanser.

30 .. Tf5! 31 Sf6 Sf6 32
gf6 Se5! 33 Ta7 h5 34
Ta1 Sg4

En annen mulighet var 34 .. Sf3 35 Kg2 Sh2 med trusselen Tg5. Hvis hvit vil ha remis, kan han imidlertid slå springeren på f3.

35 f7 Kf7 36 Dh4 Tg5

Her kunne svart ha vunnet med 36 .. Lh2 37 Kh1 Lb8 som dekker a7 og truer Tf2.

37 Lg2 Lh2 38 Kh1 Lf4
39 Tf1 e5 40 c4 Tc2 41
Lf3! Kf6 42 Lg4 hg4

Hengestilling, hvori det ikke kunne påvises noen gevinst for Svedenborg, som derfor tar evig sjakk på grunn av svarts farlige motsjanser.

43 Dh8 Kf7 44 Dh7 Kf6
45 Dh8 Kf7

Et ikke helt feilfritt parti, men spennende og karakteristisk for Svedenborgs pågående stil. Dette var dessuten hans debutparti i OL, og innledningen til hans fine prestasjon 4.5 av 7 poeng.

1/2

Havanna 1966

Drømmeolympiaden. Den lyser spesielt godt opp i norsk olympiahistorie. Et fremragende resultat og et glimrende gjennomført arrangement. Dette siste skal Fidel Castro få æren for.

Laget som reiste nedover besto av IM Svein Johannessen (29 år), Arne Zwaig (19), Ragnar Hoen (26), Erling Kristiansen (29), Daan de Lange (50) og Terje Wibe (19). Svein Johannessen var lagkaptein.

Før vi kom til Havanna fikk vi en lang og strevsom reise. Arne Zwaig hadde bil og med

ham fulgte Svein, Terje og Ragnar. Bilturen gikk direkte til Praha uten opphold, gjennom hele Sverige, Øst-Tyskland og langt inn i Tsjekkoslovakia. Kristiansen og de Lange reiste mer komfortabelt samme strekning med tog. Vel fremme i Praha ble alle sjakkspillerne samlet på Hotel International, hvoretter ferden gikk videre med fly via Asorene og Kanada til Kuba. Vi landet i Havanna i strålende solskinn.

Selve reisen bekostet selvsagt Fidel Castro. Han spannderte villig store penger på sjakkolympiaden, for at den skulle bli av aller beste kvalitet.

Turneringen begynte med en festlig mottakelse den 23. oktober i Hotel Habana Libre, en 25 etasjers bygning hvor også turneringen ble spilt. Alle sjakkspillerne var også innkvartert på dette hotellet, og nasjonene hadde sine egne bord i spisesalen hvor deres nasjonalflagg vaiet døgnet rundt.

Norge havnet i forgruppe med blant annet USA, Polen og Israel, og alle måtte regnes som sterkere sjakknasjoner enn Norge etter deres resultater de siste årene. Det virket overkommelig å nå b-finalen, men etter noen runder ble spillerne litt oppmerksomme på at vi faktisk kunne klare å kjempe om en plass i a-finalen.

I siste runde skulle Norge møte USA, og med seier her ville faktisk Norge gå til a-finalen, under forutsetning av at Israel ikke beseiret Polen. Stillingen før siste runde var: USA 15.5, Israel 14.5, Norge 14.0,

Polen 13.5, Equador 7.5, Portugal 4.0 og Bolivia 2.5.

Det var tydelig at spillerne hadde funnet storformen, og at lagånden fungerte 100%. Mot USA stilte Norge med ikke alt for store forhåpninger om seier. Svein fikk en hyggelig stilling mot Fischer, men han valgte feil plan nærmere tidsnøden og tapte. Wibe kom i kraftig tidsnød mot Rossolimo og ofret uventet en springer. Offeret var ukorrekt skulle det vise seg, men amerikanerene trådte feil og Wibe vant.

Arne Zwaigs og Ragnar Hoen partier gikk til avbrudd mot henholdsvis Robert Byrn og Addison. Hoen hadde en klar gevinststilling, mens Zwaigs stilling var noe uklar. Han lå kvalitet under, men hadde muligheter til vinst i enkelte varianter.

Om kvelden kom laglederen Donald Byrn inn og tilbød remis. Det ble sagt at Robert Byrn ikke var helt frisk, og at han derfor ikke turde prøve å vinne. Dermed var stillingen 1.5-1.5.

Undertegnede spilte svakt dagen etter å måtte ta nytt hengeparti. Min klare fordel var blitt til en liten fordel, riktignok med en løper mer på brettet. Ved gjenopptakelsen av hengepartiet neste morgen, gikk Addison i en felle, og dermed hadde Norge slått USA 2.5-1.5. A-finalen var et historisk faktum.

Vi nevner også at Polens lagleder Andrezej Filipowicz la inn en formell protest mot USA fordi han mente at Norge fikk hjelp til å gå til a-finalen på Polens bekostning. De påsto at Rossolimo med vilje hadde latt Wibe vinne, og at Addison

bevist hadde tapt mot undertegnede.

Dette ble naturligvis tilbakebevist på det sterkeste av USA-lagleder Donald Byrn.

Vi mente at polakkens reaksjon var et typisk eksempel på kommunistpropaganda i praksis. Den kalde krigen herjet fremdeles, og da skulle vel øst-blokken oppføre seg slik mot en demokratisk stat.

Det norske lagets innsats var imidlertid førstesidestoff i massemedia her hjemme. Og hele laget jublet de nærmeste dagen og gikk i en evig rus av olympisk glede.

Men da a-finalen tok til, begynte den sjakklike hverdagen. Vi møtte ekstrem hard motstand. Stormestre på løpende bånd, og noen få limer innimellom. Spillere uten titler var det få av i a-gruppen.

Da Norge hadde kvalifisert seg til A-finalen fikk laget en bil med sjåfør til disposisjon døgnet rundt. Dette var en Castro-gest til de beste lagene i A-finalen. Finalegruppen var breiddfull av dramatiske innslag, og også i Norges matcher skjedde saker og ting.

Svein Johannessen fikk ved et tilfelle nesten hele brettet i hodet av den berømte argentinske mester Miguel Najdorf. Svein spilte aldeles utmerket mot argentineren, og vant i stor stil. Najdorf fikk mer eller mindre anfall og feiet vekk en del brikker og reiste seg hurtig, skjelte ut Svein og forsvant. Det var mange stilskuere og spillere som ble oppmerksomme på hva som kom til å skje, og disse flokket seg runde Sveins borg. Det endte tilslutt med at Najdorf kom tilbake til brettet sammen

med sin lagleder, og takket Svein for partiet.

Videre nevner vi at Daan de Lange ble engasjert til å spille piano i Cubas radio og TV, og han ble honorert for dette.

Alle deltakerne i OL ble forært et fantastisk flott håndlaget sjakkskrin med brikker av mahogny. Dette var spesiallaget i anledning olympiaden. Andre gaver fikk vi også av Castro. At vi fikk hilse på Fidel, sier seg selv.

Norge utfordret Tal til en lynsjakk-match over ti partier, og undertegnede fikk jobben med å forsvare Norges farger. Det endte med seier til Tal 5.5-4.5. Jeg vant tre partier mot Tal, og dette tyder vel på at den norske lag-standaren i de dager var imponerende høy i internasjonalt sammenheng.

Avslutningen ble en masseudemonstrasjon så utrolig at vi nevner det på slutten. 5000 cubanere satte seg ned for å spille simultan mot olympiaspillerne. Det norske laget møtte hver 30 spillere på frihetens plass. Selv Castro spilte mot daværende verdensmester Petrosjan. Utfallet i dette partiet var remis, til stor ære for statslederen. Da vi

reiste hjem, hadde det gått syv uker siden sist vi hadde satt våre bein på norsk jord.

Havanna 1966
 □ Najdorf Argentina
 ■ Johannessen Norge

1 d4 f5

Snarere fortvilelse enn kald beregning. Tidligere i a-finalen hadde jeg nemlig besvart 1 d4 med d5 mot trioen Olafsson, Pachman og Portisch med tre nederlag som resultat.

2 g3 Sf6 3 Lg2 g6 4 b3 Lg7 5 Lb2 O-O 6 Sf3 d6 7 O-O c6 8 c4 e5

En drastisk, men neppe fullt tilfredsstillende løsning av sentrumssituasjonen.

9 de5 Sg4 10 Sbd2 Se5 11 Dc2 Sbd7 12 Tad1 De7 13 La3 Sc5 14 b4 Se6 15 b5?

Han undervurderer eller overser svarts manøver i det 16. og 17. trekk. Etter det nærliggende 15 Lb2 var hvits stilling å foretrekke.

15 .. c5 16 e3 a6! 17 Lc1 Sd7

En overraskende men sterk retrett. Springerens skal til b6.

18 a4 ab5 19 cb5

Eller 19 ab5 Sb6 med fint spill for svart.

19 .. d5!

Nå var ikke 19 .. Sb6 tilrådelig på grunn av svaret 20 Sc4.

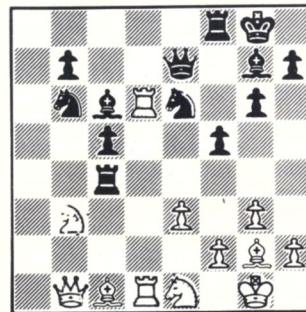
20 Sb3 Ta4 21 Td5 Sb6 22 Td2 Ld7

Dermed er b-bonden forapt.

23 Tfd1 Lb5 24 Td6 Lc6

Beide var straks 24 .. Tc4 eventuelt fulgt av 25 .. Sa4 med klar gevinststilling. Etter teksttrekket burde Najdorf innlagt seg på 25 Sc5 Tc4 26 Tc6 Dc5. Selv om svart har initiativet ville det ha blitt en hard kamp i fortsettelsen.

25 Se1? Tc4 26 Db1

26 .. Sd4

Den brutte forbindelsen mellom hvits tårn betyr tap av materiell for hvit.

27 ed4 Dd6 28 Lf4 De7 29 dc5 Sa4!?

Enklere var 29 .. Sc8

30 Ld6 Df7 31 Lc6 bc6 32 Sa5 Sc3 33 Dc2 Te4 34 Lf8 Sd1 35 Dd1 Lf8 36 Sc6?

Den argentinske stormester er tydelig ute av balanse etter den uventede motstanden. Teksttrekket koster en offiser, men etter for eksempel 36 Sc3 Dd5 ville kvaliteten i det lange løp blitt avgjørende.

36 .. De6 37 Sf3 Dc6 38 Sg5 Te7 39 Db3 Kg7

O-1 Etter Svein Johannessen

Havanna 1966
 □ Johannessen Norge
 ■ Fischer USA

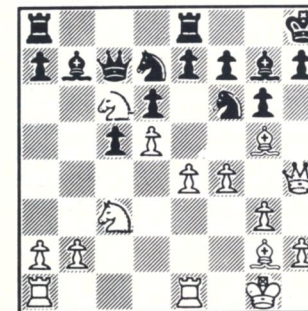
1 d4 Sf6 2 Sf3 c5 3 d5 b5 4 c4 Lb7 5 g3 g6 6 Lg2 bc4 7 Sc3 Lg7 8 O-O O-O 9 Se5 d6 10 Sc4 Sbd7 11 Te1 La6 12 Da4 Dc8

En mer logisk fortsettelse fra Fischers side ville vært 12 .. Lc4 13 Dc4 Tb8 med omtrent like sjanser. Etter teksttrekket får hvit et visst initiativ. Allerede nå hadde jeg imidlertid brukt altfor mye tid.

13 Sa5 Sb6 14 Dh4 Te8 15 Lg5 Dc7 16 Sc6 Lb7 17 e4 Sbd7 18 f4 Kh8

Ved ankomsten til Havanna. Fra venstre Daan de Lange, Erling Kristiansen, Ragnar Hoen og Terje Wibe.

19 e5 de5 20 fe5?

Et svakt trekk som Fischer elegant gjendriver. Etter 20 Se5 ville en meget interessant stilling oppstått.

20 .. Sd5! 21 Sd5

Eller 21 Ld5 Lc6 22 Lf7 Se5 med trusselen 23 .. Sf3.

21 .. Dc6 22 e6 Se5! 23 Te5

Det ville ikke hjulpet å spille 23 Lh6 fordi 23 .. Lf6

23 .. Le5 24 ef7 Tf8 25 h3

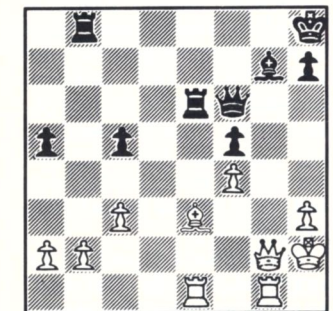
For å parere trusselen 25 .. Ld4 26 Kh1 Dd5!

25 .. Tf7 26 Sf4 26 .. Tf4!

Og hvit ga opp. På 27 Lc6 kunne fulgt 27 .. Th4 28 Lb7 Th3 29 La8 Tg3 og 30 .. Tg5.

O-1 Etter Svein Johannessen

Havanna 1966
 □ Hoen Norge
 ■ Giocaltea Romania

29 Ld4! cd4 30 Te6 Df7 31 cd4 Ld4 32 Tge1

Havanna 1966								
Spiller	Forgruppe			Finale			Sum	Score
	+	=	-	+	=	-		
Svein Johannessen	4		2	1	4	5	7.0	43.8%
Arne Zwaig	3	1	2			8	3.5	25.0%
Ragnar Hoen	3	3		3	2	5	8.5	53.1%
Erling Kristiansen		2		1	3	4	3.5	35.0%
Daan de Lange	2			1	1	6	3.5	35.0%
Terje Wibe	1	1		2	2	4	4.5	45.0%

Tg8 33 Dg8! Kg8 34
Te8 Kg7 35 T8e7
 1-0

Havanna 1966
 Hoen Norge
 France Spania

1 e4 c5 2 Sc3 e6 3 g3
 Sc6 4 Lg2 g6 5 Sge2
 Lg7 6 d3 Sge7 7 O-O O-
 O 8 Le3 Sd4 9 f4 d6 10
 g4 f5 11 gf5 ef5 12 Sg3
 Tb8 13 Dd2 b5 14 Sd1
 b4 15 c3 bc3 16 bc3
 Sb5 17 Tc1 Le6 18 Te1
 Dd7 19 Sf2 Kh8 20 Lf1
 Tfc8 21 h4 h5 22 a4 Sc7
 23 d4 fe4 24 Sfe4 Scd5
 25 Sg5 Se3 26 Te3 Lg8
 27 Lh3 Sf5 28 Sf5 gf5 29
 De2 Lf6 30 Dh5 Kg7 31
 Tg3 Kf8 32 Dg6
 1-0

Lugano 1968

Det norske laget besto av Svein Johannessen (31), Ragnar Hoen (28), Paul Svedenborg (24), Arne Zwaig (23), Terje Wibe (21) og Daan de Lange (52). IM Svein Johannessen var lagets kaptein. Mange av spillerne hadde respektable resultater å se tilbake på før olympiaden, blant annet Ragnar Hoen som vant stikkampen om Norden-smesterskapet på Island i påsken mot Paul Svedenborg og Freysteinn Thorbergsson fra Island. Paul Svedenborg ble norsk mester både i 1966 og 1967.

Det første OL-laget som var nominert etter NM i Oslo besto av tre andre spillere enn det laget som reiste. De var de tre fremste i NM i Oslo: norge-

smester Arne Gulbrandsen, Eivind Poulsson og Erling Kristiansen. Ved forfall rykket imidlertid Arne Zwaig, Terje Wibe og Daan de Lange inn på laget.

Sveits arrangerte sjakkolympiaden for første gang i badebyen Lugano hvor millionærene holder til med sine lystbåter. Laget reiste med tog den 15. oktober fra Oslo. Spillerne var innkvartert på en rekke hoteller i byen, og det norske laget bodde blant andre sammen med amerikanerne.

USA-laget med Bobby Fischer i spissen inispiserte spillelokalet, og de konstaterte raskt at den ikke holdt internasjonale mål. Elendig var spillerens dom. Sannsynligvis den dårligste som var stilt til rådighet siden starten i 1930. Robert James Fischer klaget også over hvorfor spillerne ikke kunne få mat på kvelden den 16. oktober. Arrangørene hadde kort og godt sløffet det måltidet for å spare penger, og spillerne måtte pent betale for seg.

Bobby Fischer ble tydelig irritert og bestemte seg raskt til å ta første fly tilbake til state- ne. Dermed mistet sveitserne sitt store trekkplaster under sjakkolympiaden.

Forgruppen vår var sånn passe, og muligheten for å nå b-finalen burde være innenfor rekkevidde. Vi hadde et bra lag den gangen. Ser vi på OL-laget fra Cuba to år tidligere manglet vi bare Erling Kristiansen. Paul Svedenborg var en god erstatning. Allikevel gikk alt galt. I forgruppen tapte vi for hjemmelaget Sveits med 1-3. At Romania slo oss 2.5-1.5 var det imidlertid lite å

si på. Jeg møtte stormester Gheorghio på første bord i et forferdelig maratonparti som jeg tapte etter flere avbrudd.

Norge vant «bare» 3-1 over Hong Kong — en d-nasjon. Mot Puerto Rico klarte vi bare 2-2. Da vi møtte Vest-Tyskland klarte vi å ta oss sammen såpass at nederlaget bare ble 1.5-2.5. Vi slo imidlertid Libanon 4-0 og spilte 2-2 mot Brasil. Det endte med at Vest-Tyskland og Romania gikk til a-finalen og Sveits og Brasil til b-finalen.

I c-finalen vant Australia foran Norge og Italia med henholdsvis 38, 36 og 31,5 poeng. Av match-resultatene nevner vi tap for Australia 1-3 og med samme siffer for Tunisia. Uavgjort 2-2 ble det mot både Italia, Tyrkia og Venezuela. Men mot Portugal, Marokko, Sør-Afrika, Monaco og Luxemburg vant vi 4-0.

Men alt i alt var det ingen god olympiade for Norge. Svein Johannessen gjorde sine saker bra med å ta 10 poeng av 13 mulig. Arne Zwaig og Daan de Lange nådde 75% score, mens vi øvrige fikk noe mindre.

Sovjet vant foran Jugoslavia og Bulgaria. Nederland vant b-finalen foran England og Østerrike.

Siegen 1970

Det var gått 12 år siden Vest-Tyskland sist arrangerte en sjakkolympiade (München 1958) og nordmennene hadde satt seg fore å revansjere sitt svake resultat i 1968.

Det norske laget bestod av følgende spillere:

Årets Norgesmester Svein Johannessen på førstebord, en plass han hadde forsvart

med ære gjennom hele 60-tallet. Deretter fulgte Ragnar Hoen, Arne Gulbrandsen, Terje Wibe, Daan de Lange og Leif Øgaard. Lagleder var Svein Johannessen. De Lange var nå 54 år, og fremdeles sterk nok til en plass på OL-laget. Leif Øgaard var førsteisgutt med sine 18 år. Det skulle vise seg at alderen ikke betydde noen verdens ting.

Nordmennene bodde meget standsmessig privat utenfor selve byen i en herskapsbolig fra det gamle Tyskland. En glimrende turneringshall hvor det var god plass ga et hyggelig inntrykk, og da var det ingen som beklaget den lange reisen.

Norge fikk også denne gangen kjørt seg i forgruppen, og igjen sto det om halvpoeng for å avansere til b-finalen. Det er mulig at vi ikke er bedre, men for å hevde oss i toppen må vi være harde mot nasjoner som er svakere enn oss. Det viste seg hver gang at vi spilte maksimalt mot sterkere nasjoner, mens mot antatt svakere nasjoner, tar vi på oss julenissefrakken og deler ut i øst og vest. Se bare på resultatene fra forgruppen.

Norge-Argentina 1.5-2.5, Norge-Tsjekkoslovakia 2-2, Norge-Israel 1.5-2.5 og Norge-Cuba 1.5-2.5.

De tre første nådde henholdsvis a- og b-finalen og for Cubas vedkommende kom de et halvt poeng mer enn Norge i forgruppa. De øvrige matchene endte 2-2 mot Skottland, 3-1 mot Portugal, 4-0 mot Singapore, 3-1 mot Malta og 3.5-1.5 mot Rhodesia.

Etter forgruppen og før finalen reiste Arne Gulbrandsen

hjem og dermed fikk vi problemer med å hevde oss i toppen. Gulbrandsen spilte meget sterkt i forgruppen, og vant blant annet mot Tsjekkoslovakia. Det var tydelig at han hadde funnet godformen i Siegen.

I c-finalen vant England foran Filippinene, Island, Brasil og Norge. Mot England ble det uavgjort 2-2, seier mot Filippinene 3-1, tap 1-3 for Island og 1.5-2.5 for Brasil. Også Italia slo oss 3-1, mens vi vant 3-1 over Hellas, Irland og Belgia.

Sovjet ble igjen olympisk mester foran Ungarn og Jugoslavia. B-finalen ble vunnet av Israel foran Polen og Australia.

Skopje 1972

Den 26. juli 1963 ble denne jugoslaviske byen rammet av et kraftig jordskjelv som i løpet av noen sekunder slettet byen fra over jordens overflate. Mange mistet livet, og det jugoslaviske folk sørget over sine døde. Til minne om katastrofen ville jugoslavene arrangere sjakk-olympiaden, et arrangement jugoslavene skal ha all ære av.

Norge sendte et meget slagkraftig OL-lag til Jugoslavia, og på papiret sannsynligvis det beste laget som noensinne har representert Norge i OL. Forventningene var store, ikke bare blant sjakkfolken i Norge, men også blant spillerne. I et heldig øyeblikk kunne vi faktisk kopiere resultatet fra Havanna-OL i 1966.

Det norske laget stilte med den tre-doble Norgesmester Erling Kristiansen på førstebord. Deretter fulgte Terje Wibe, Norgesmester fra 1971, IM Svein Johannessen, Ragnar Hoen, Leif Øgaard og Arne Zwaig. IM Svein Johannessen var lagets kaptein.

Nordmennene reiste med fly via Zagreb og Beograd til Skopje. Vi ble innlosjert meget standsmessig på et eksklusivt hotell sammen med blant annet russerne, jugoslavene og danskene.

Det var første gang at et olympiaden for herre- og damelag ble arrangert på samme sted, og det betydde at arrangementet var av en helt annen størrelse enn det vi tidligere hadde set..

I Norges forgruppe ble det dramatisk helt til siste slutt.

Lugano 1968			
Spiller	Poeng	Partier	Score
Svein Johannessen	10.0	13	76.9%
Ragnar Hoen	4.5	10	45.0%
Paul Svedenborg	6.5	13	50.0%
Arne Zwaig	12.0	16	75.0%
Terje Wibe	8.5	14	60.7%
Daan de Lange	7.5	10	75.0%
Total	49.0	76	64.5%

Pia Cramling på det svenske herrelandslaget i OL

Svenskenes beste kvinnelige sjakkspiller, Pia Cramling (27), kommer til å spille på Sveriges lag i åpen klasse, under årets olympiske sjakkleker i Novi Sad i Jugoslavia.

Dermed skriver hun historie — igjen! Aldri tidligere har det i Sverige vært snakk om at en kvinnelig spiller på «herrelandslaget».

Men alt er i sin skjønneste orden, ifølge det svenske Tidsskrift for Schack. Pia ligger på tredje plass på den svenske sammenlagtlista, og er dermed yt-

terst kvalifisert for å delta på laget.

De svenske laget er fra første bord: Ulf Andersson, Ferdinand Hellers, Lars Karlsson, Pia Cramling, Tom Wedberg og Richard Wessman.

Pia er ikke første kvinne som deltar i den åpne klassen i OL. Allerede i 1950 i Dubrovnik spilte Chantal Chaudè de Silans seks partier for det franske landslaget. På de øverste bordene på dette bordet spilte Tartakower og Rossolimo.

Her sto det om en plass i a-finalen, og vi nevner raskt de norske resultatene frem til siste runde. Vi beseiret Indonesia 3.5-0.5, Skottland 3-1, Bolivia 3.5-0.5, Marokko 3.5-0.5 og Libanon 4-0. Vi tapte 3-1 for Ungarn og i siste runde gikk vi på nok et tap, mot arvefienden Polen 1.5-2.5. En dramatisk match som i ettertid fikk omtale i massemedia og selvfølgelig også i Norsk Tidsskrift for Sjakk og Patt norsk sjakkorgan.

Norge måtte vinnemot Polen 2.5-1.5 for å nå a-finalen, og underveis hadde vi 2-2 inne i matchen. Problemet som oppstod den gangen var at Erling Kristiansen og Arne Zwaig aksepterte remis forholdsvis tidlig i sine partier. Terje Wibe og Ragnar Hoen ble da sittende igjen for å prøve å få de plusspoengene som var nødvendig for å redde en plass i a-finalen.

Det holdt ikke. Wibe fikk tilbud om remis i en meget van-

skelig stilling, der han kunne ta remis ved evig sjakk. Lagkapteinen avsto imidlertid og Wibe tapte mot Bednarski. Undertegnede delte poenget mot Filipowicz, den polske lagkapteinen som under Havana-OL protesterte mot Norges seier mot USA. Dermed var tapet et faktum.

Kapteinen burde nok ha fulgt sitt lag fra starten. Da vår kaptein endelig kom sto det 1-1 i matchen. Svein kunne med andre ord ha spilt en avgjørende rolle ved å be Kristiansen og Zwaig spille videre for om mulig å holde spenningen ved like. Begge spillere hadde på remistidspunktet noenlunde lik stilling. Et eventuelt tap i forsøket hadde ikke spilt noen rolle, fordi vi hadde nådd b-finalen uansett. Vi hadde med andre ord ingen ting å tape på å spille videre.

Ungarn vant forgruppen med 23.5 poeng foran Polen med 22 og Norge 20. Deretter fulgte Indonesia med 15.5 poeng.

I b-finalen kjempet nordmennene seg til en flott femteplass blant de 16 nasjonene. England vant foran Israel og Kanada, deretter fulgte Filipinene, Norge, Cuba, Østerrike og Island.

Erling Kristiansen spilte glimrende og tok IM-napp med ni av 15 mulige som tilsvarende 60% score. Han møtte blant annet de to stormestrene Portisch fra Ungarn og Robatsch fra Østerrike, samt ni IMer. Bare fire av hans motstandere var utentittel. Kristiansen imponerte stort det året, og han var utvilsomt landets beste spiller i 1972.

Undertegnede reiste hjem etter åttende runde (syv parti-

er) i b-finalen. Dette medførte en del kritikk fordi kapteinen ikke hadde fått beskjed i god tid før avreisen skjedde. Undertegnede fikk etterpå en skriftlig reprimande fra forbundet.

Det norske laget endte på 21. plass av 63 nasjoner. Den nest beste prestasjonen etter Cuba 1966. Alle spillerne gikk meget godt overens og fritiden ble blant annet brukt til å spille bridge. Svein/Ragnar spilte blant annet mot Korchnoi/Furman på hotellet eller med Wibe/Zwaig.

Norges Sjakkforbunds visepresident Jan Varner var tilstede under en del av olympiaden. Svein Johannessen dekket turneringen for Aftenposten, og dermed kunne leserne følge Norges kamp gjennom hele turneringen.

Sovjet vant OL foran Ungarn og Jugoslavia. I b-finalen vant England foran Israel og Kanada. Sovjets lag bestod av Petrosjan, Korchnoi, Smyslov, Tal, Karpov og Savon. Spasski var satt ut av laget på grunn av VM-tapet mot Bobby Fischer. Sovjet vant også dameolympiaden foran Romania og Ungarn.

Fra den spennende og avgjørende kampen mellom Norge og Polen viser vi følgende to partier.

Skopje 1972
 □ Kristiansen Norge
 ■ Schmidt Polen

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 g3 c6
 4 Lg2 d5 5 Sa3 Lg7 6
 Sf3 O-O 7 O-O Sbd7 8
 Dc2 Sb6 9 cd5 Lf5 10
 Db3 Dd5 11 Db4 De6 12
 Te1 Dd6 13 Da5 Dd5 14

Jubileumsturnering med jubelpremier

Stockholms Schackförbund arrangerer rundt nyttår den 20. Riiton Cup i Stockholm. Turneringen er åpen for alle, og spilles som en ni-runders Swiss-turnering. Turneringen har en samlet premiepott på mer enn 155 000

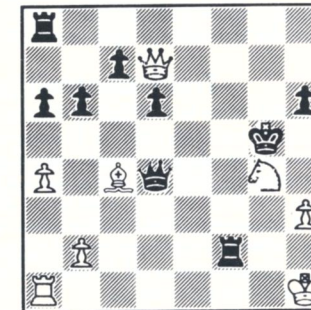
kroner (svenske), hvorav førsteprisen alene utgjør 40 000.

Har du lyst å tjene noen ekstra kroner tidlig neste år er det bare å sette i gang. Ytterligere informasjon fås på tlf 095 468 669 3654.

Bb4 Dd6 15 Da5 Dd5 16
 Dd5 cd5 17 Ld2 Tfc8 18
 Tec1 Tc1 19 Tc1 Tc8
 1/2

Skopje 1972
 □ Bednarski Polen
 ■ Wibe Norge

1 e4 g6 2 d4 Lg7 3 Sc3
 b6 4 Sf3 d6 5 Lc4 e6 6
 O-O Se7 7 a4 a6 8 Te1
 h6 9 Se2 Sd7 10 c3 O-O
 11 Sg3 Lb7 12 Lf4
 Kh7 13 h3 f5 14 ef5 Sf5
 15 Te6 Sd4 16 Sd4 Tf4
 17 Tg6 Ld4 18 cd4 Kg6
 19 Dd3 Kg5 20 Dh7 Df6
 21 Dd7 Lg2 22 Kg2 Tf2
 23 Kg1 Dd4 24 Kh1

24 .. Dc4

24.. Th2 ville her gitt remis ved evig sjakk, men laglederen nektet Wibe å spille på remis. Det fulgte:

25 Dg7 Kh4 26 Dh6
 Kg3 27 De3 Tf3 28 Tg1
 Kh4 29 Dh6
 1-0

Siegen 1970

Spiller	Poeng	Partier	Score
Svein Johannessen	9.0	16	56.3%
Ragnar Hoen	7.0	15	46.7%
Arne Gulbrandsen	5.0	8	62.5%
Terje Wibe	7.5	15	50.0%
Daan de Lange	7.0	11	63.6%
Leif Øgaard	7.5	11	68.2%
Total	43.0	76	56.6%

Skopje 1972

Spiller	Poeng	Partier	Score
Erling Kristiansen	9.0	15	60.0%
Terje Wibe	7.0	15	46.7%
Svein Johannessen	9.0	15	60.0%
Ragnar Hoen	8.0	12	66.7%
Leif Øgaard	9.5	15	63.3%
Arne Zwaig	9.0	15	60.0%
Total	51.5	87	59.2%

Forbundsnytt

Ny klubb

Remis Sjakkklubb (Buskerud Sjakkrets) er innmeldt i NSF med Roy Gulliksen, Hurumvn. 49 B, 3474 Åros, tlf. 03-288002p, som formann. Dei blir med dette ønskt velkomne i NSF. Klubben har lenge vore registrert som lokallag i NSFU, og med 7 unge medlemmer kjem dei nå også inn i NSF.

Trekk pusten djupt

Hovedfrist for terminfesting av turneringar i 2. halvår, altså hausten 1991, er 1. november året før, og det betyr at når dette bladet kjem til deg, så er fristen kanskje ute, men det er vel betre å vere litt for sein enn mykje for sein, og med tanke på den fordel det er å planleggje i god tid for både NSF, arrangørar og deltakarar, så få opp farten og gjer det du kan for at di turnering skal stå på neste terminliste, viss du ikkje alt har gjort det da.

Sjakkolympiaden 1990

går i Novi Sad, Jugoslavia frå den 16. november til den 5. desember, og Norge stiller med følgjande lag: 1. bord GM Simen Agdestein, OSS, 2. bord IM Berge Østenstad, Asker SK, 3. bord IM Rune Djurhuus, Elverum SK, 4. bord IM Einar Gausel, OSS, innbytter FM Roar Elseth, OSS. Atle Grønn, OSS er heimeværande reserve. Ivar Bern, Bergens var uttatt som innbytter, men omsynet til utdanningssituasjonen har tvinga han til å trekkje seg. FM Ragnar Hoen, OSS er ikkjespelande lagkaptein.

FIDEs kongress

Norges FIDE-delegat, Morten Sand, møter på FIDEs generalforsamling den 30/11 til 2/12. Det er heile tre kandidatar til presidentposten. Ved sida av Florencio Campomanes, Filippinene som stiller til attval, har vi Narciso Rabell Mendez frå Puerto Rico og Roman Toran Albero frå Spania.

Oslo Schakselskaps Hurtig Grand Prix 1990

27/12-28/12 1990 Spillested: Bogstadveien 30, Oslo
Frammøte innen kl 09.30, torsdag 27/12

Det spilles i 2 grupper: Gr A: over 1500 — Gr. B: under 1500

Startavgift:	kr 200,- for seniorer kr 120,- for juniorer	Betenkningstid:	50 min pr spiller pr parti.
Torsdag 27/12:	1. runde ca kl 10.00 2. runde kl 12.00 3. runde kl 14.00 4. runde kl 17.00 5. runde kl 19.00	Påmelding:	Oslo Schakselskap v/Sverre Johnsen tlf (02) 691031 Senest fredag 21/12 kl 20.00
Fredag 28/12:	6. runde kl 10.00 7. runde kl 12.00 8. runde kl 14.00 9. runde kl 16.30	Turneringsleder:	Thor Dannevig
Premiering:	Gr. A: 1500/1000/800 Gr. B: 1000/700/300	Begrenset deltakelse:	100 spillere Deltakerne må selv ordne innkvartering.

Nye tittelhaldarar

Petter Fossan, Bergens SK og Nils Grotnes, Brugata SK er oppført på FIDEs liste over dei som i haust er blitt registrert med FM-tittel. Kravet til FM-tittel (FIDE-Master) er at dei skal ha FIDE-rating på minst 2300 basert på minst 24 parti. Vi gratulerer dei begge.

Seriesjakk 1990-91

Førsteseriehelg er 10-11. november, sjå terminlista. Som ifjor vil det på måndag etter kvar seriehelg bli sendt resultatlister og tabellar til den enkelte lagkaptein. Samtidig sender vi ut Presse-service. Seriesjakken er NSF's mest omfattande sportslege aktivitet. Vi oppfordrar derfor alle som kan, kvar på sitt vis, til å arbeide for at resultat og tabellar raskt finn vegen inn i lokale og regionale aviser. På denne måten kan vi skape blest om sjakken generelt og seriesjakk spesielt.

Interessert i norsk sjakk? Tilbud på Presse-service

"Presse-service" utgis av NSF og NSFU og er uunnværlig for den som vil følge med i norsk sjakk. Det kommer med (minst) 24 nr. i året og inneholder resultater fra alle større turneringer i Norge, samt at vi forsøker å følge nordmenn i utlandet. Dertil kommer et veld av partier som du ellers ikke ville få se, nyheter fra verdenssjakkforbundet FIDE, og mye mer. Som abonnent på Presse-service vil du også raskt få alle resultat og tabellar for seriesjakken. Abonnement for 1991 koster kr. 350. Tegn abonnement nå og du vil motta Presseservice gratis ut 1990! Bestill ved å betale kr. 350 til NSF, Frennings vei 3, 0588 Oslo 5, bankgiro 6011.05.33090. Merk talongen "Ab. Presse-service 1990". Husk din korrekte adresse!

Uteblir sjakkbladet?

1. Har du fornya medlemskapet i klubben?
2. Har klubbkasseraren sendt medlemslister og kontingent til forbundet?
3. Har du skifta adresse? Ved adresseendring bruk postverkets adressekort som går gratis i posten. Meld adresseendring i god tid! Klubbar og kretsar må vere raske til å melde frå om endring av formann og kasserar til forbundet, slik at viktig post kjem fram til rett person.

Norges Sjakkforbund

Frenningsvei 3
0588 Oslo 5

Telefon: (02) 15 12 41

Telefax: (02) 71 00 07

Bankgiro: 6011.05.33090

Postgiro: 0809 5 12 47 48

Kontortid: Man-Fre 09.00-15.00

Kontorsjef:
Johs R. Kjekken

All post til forbundet,
dets utvalg og komiteer
adresseres til forbundskontoret

Forbundsens medlemsavgift 1990 gjennom klubb: Senior: Kr 140,- Junior/Kadett (født 1970-76) Kr 70,- Lille- og miniputt (født 1977 og senere) Kr 25,-. Direkte medlemskap koster det dobbelte. Medlemskapet inkluderer abonnement på NSB

Forbundsledelse/Sentralstyret:

President: Ivar Brede Lie (Grane og Hattfjelldal SK, Bregneveien 7, 8680 Trofors, tlf/fax: 087-81106)

Visepresident: Morten Sand (Nordstrand SK), Midtåsen 48A, 1166 Oslo 11, tlf: 02-281611p/336144a fax: 02-420222a

Kasserer: Per Nygård (SK Stjernen), Christiesgt 36, 0557 Oslo 5, tlf: 02-357788p/224560a.

Turneringssjef: Øistein Magnussen (Asker SK), Øvre Gjellumvei 30, 1380 Heggedal, tlf: 02-79 68 39p/69 19 50a

Styremedlem: Thor Geir Harestad (Randberg SK), Agatvn 9, 4070 Randberg, tlf: 04-418343p/410811a

Styremedlem: Tom J. Johanssen (OSS), Huralsgt 42B, 2000 Lillestrøm, tlf 06-818468p/811547a

Styremedlem (leder for NSFU): Dag Lauvås (Langesund SK), Skafjellvn 5B, 3072 Sande i Vestfold, Tlf: 03-806241

1. varamedlem: Svein Tevasvoll (NKL SK), Th.Kitteisensv 42, 1415 Opppegård, Tlf: 02-993967p/899595a

2. varamedlem: Odd Nordheim (Moss SK), Parkveien 20, 1580 Rygge, tlf: 09-260770p/117305a

Terminliste for NSf og NSFU

Dato	Arrangement	NGP	Arrangør
10-11/11	Seriesjakk		Lokale arr.
16-18/11	NM ind. for ungdom (Skolesjakk-NM)		Fyllingsdalen SKU
16/11-4/12	Sjakk-OL i Novi Sad, Jugoslavia		Jugoslavia
23-25/11	Løten Grand Prix	NGP	Løten SK
24/11	Olav Trygvasson GP, hurtigsjakk i Tr.heim	NGP	Arbeidernes SK
25/11	Levanger Grand Prix er AVLYST		
30/11-2/12	Kretsmesterskap NSF, anbefalt dato		NSF-kretsene
8-9/12	Seriesjakk		Lokale arr.
15/12	Stjernen Grand Prix, hurtigsjakk, Oslo	NGP	SK Stjernen
17-28/12	OSS Romjuls Grand Prix, Oslo, hurtigsjakk	NGP	OSS
Våren 1991			
5-6/1	Det åpne NM i hurtigsjakk, Stavanger	NGP	Stavanger/Randaberg
9-16/1	Gausdal Troll Masters, int. GM.turnering		SK Jarl
11-13/1	Vadsøjakken 1991	NGP	Vadsø SK
19-20/1	Seriesjakk		Lokale arr.
27/1	Moss Grand Prix, hurtigsjakk	NGP	Moss SK
1-3/2	NM for jenter		Masfjorden SK
2/2	Maratonlyn på Ski		Ski SK
2-3/2	Namsos Grand Prix	NGP	Namsos SK
8-10/2	Kretsmesterskap NSF, anbefalt dato		NSF-kretsene
16-17/2	Seriesjakk		Lokale arr.
22-24/2	Tromsøjakken		Tromsø SK
24/2	Orkla Cup, hurtigsjakk i Orkdal	NGP	Orkdal SK
2-3/3	Arendal Grand Prix	NGP	Arendal SS
8-10/3	Stavanger Grand Prix	NGP	Stavanger SK
16-17/3	Seriesjakk		Lokale arr.
23-24/3	Steinkjer Grand Prix	NGP	Steinkjer SL
1-7/4	Det åpne NM, Gausdal Høifjellshotell	NGP	SK Jarl
5-7/4	KM for skolelag		NSFU-kretsene
14/4	Søgne Grand Prix, hurtigsjakk i V-Agder	NGP	Søgne SK
20-21/4	Trondhjems Grand Prix	NGP	Trondhjems SK
21-29/4	Gausdal Arnold Cup, int. GM-turnering		SK Jarl
26-28/4	NM for skolelag		Arr. søkes
9-12/5	NM-lag, finale		Arr. søkes
18-20/5	Nord-Norsk Mesterskap i Mosjøen	NGP	Mosjøen SK
18-20/5	ASKOs pinseturnering i Oslo	NGP	ASKO
27/5	Follo Open Handicap, Ski		Ski SK
14-16/6	Rosecupen i Molde	NGP	Møre og Romsdal SK
7-13/7	Landsturneringa - NM i sjakk 1991		Gjøvik SK
14/7	NM i lunsjakk på Gjøvik		Gjøvik SK
Høsten 1991, reserverte datoer			
13-15/9	NM for juniorlag		Arr. søkes
11-13/10	KM for ungdom individuelt		Kretser NSFU
25-27/10	KM-helg NSF, anbefalt dato		Kretser NSF
15-17/11	NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM)		Arr. søkes
9-10/11	Seriesjakk		Lokale arr.
7-8/11	Seriesjakk		Lokale arr.

(Turneringer innen Barnas Grand Prix er ikke tatt med.)

NSFU innbyr til

Turneringslederkurs

Kursene arrangeres i samarbeid med NSF's reglementsutvalg og med bistand fra lokale krefter. De har som mål å gi deltakerne de kunnskaper som er nødvendige for å arrangere og lede sjakkturneringer, deriblant en grundig innføring i FIDE's regler og NSF's Monradsystem. I tillegg kommer en innføring i NSFU's organisasjon og virke. Alle som gjennomfører kurset og består den avsluttende prøven blir automatisk kretsdommerspiranter, noe som er det første skrittet på veien til kretsdommertittelen.

Det gis normalt reisestøtte for beløp mellom kr. 200 (egenandel) og kr. 500,-. Se forøvrig egen invitasjon som er sendt til alle lokallag og klubber i berørte kretser, eller vend deg til NSFU tlf. 02-151241.

Hallo i Nordland og Troms
og andre steder:

Kurs i Harstad
16.-18. november

NSFU innbyr til turneringslederkurs i Harstad Samfunnshus. Overnatting og frokost på Gullestad Pensjonat, mens måltidene inntas et annet sted.

Kursavgift

A) Inklusive opphold med hjelpsjon kr. 450.

B) Inklusive måltider (men ikke overnatting) kr. 250. (2 x middag og 2 x lunsj)

C) Bare kursavgift: Kr. 150.

Alle tre alternativer inkluderer kursmaterieell, blant annet Hånd- bok for NSFU og NSF's Års og håndbok.

Påmelding til NSFU tlf. 02-15 12 41 så snart som mulig, seineste den 10. november.

Hallo Sogn og Fjordane, Møre og
Romsdal, Sør-Trøndelag og andre
steder også:

Kurs i Ålesund
23.-25. november

NSFU innbyr til turneringslederkurs på Atlantica Hotell, Ålesund i tiden fredag 23. til søndag 25. november.

Kursavgift

A) Inklusive opphold med hjelpsjon kr. 500. (For enkeltrom kommer et tillegg på kr. 300.)

B) Inklusive måltider (men ikke overnatting) kr. 275. (2 x middag og 2 x lunsj)

C) Bare kursavgift: Kr. 150.

Alle tre alternativer inkluderer kursmaterieell, blant annet Håndbok for NSFU og NSF's Års og håndbok.

Påmelding til NSFU tlf. 02-15 12 41 så snart som mulig, men seinest den 13. november.

Kom på kurs, så blir vi kjent med hverandre

Løten Sjakkklubb 1930-1990 60 år

Velkommen til Løten Grand Prix 1990

Tidspunkt:	23.-25. november 1990. Første runde starter fredag kl 19.00. Frammøte senest kl 18.30.	Startavgift:	Senior kr 200 — junior kr 100.
Spillested:	Myklegard — sentralt beliggende midt mellom Hamar og Elverum der Osloveien til Østerdalen krysser.	Påmeldingsfrist:	Innen fredag 16/11-1990
Turneringsform:	5 runder Monrad med betenkningstiden 90 min/40 trekk, deretter 30 min/15 trekk og 30 min på resten.	Påmelding/info:	Jens Øvergaard tlf 065-91332p og 065 12263a
Gruppeinndeling:	Klasse A over 1750 Elo Klasse B 1250 og 1750 Elo Klasse C under 1250 Elo	Overnatting:	Myklegard (åpent hele døgn) tlf 065-91500, enkeltrom kr 240 pr pers pr døgn, dobbeltrom kr 170 pr pers pr døgn. Kilde kr 175 pr pers pr døgn tlf: 065-90604
Premiering: v/minst 60 delt	Klasse A Kr 1500/100/500 Klasse B Kr 800/500/300 Klasse C Kr 800/500/300 Premieutdeling søndag senest kl 18.30.	Tog:	Fra Oslo fredag 15.42 via Hamar kl 17.35 til Løten kl 17.50. Vi henter spillere som kommer med tog. Gi beskjed om det. Fra Løten søndag kl 19.05 via Hamar kl 19.25 til Oslo kl 21.10.

Det åpne NM i hurtigsjakk

arrangeres av Stavanger og Randaberg Sjakkklubber

Tidsrom:	5.-6. januar 1991, med fremmøte senest kl 10.30 5. januar. Første runde starter kl 11.00. Det spille som vanlig ni runder Monrad i tre grupper, 30 minutter pr spiller pr parti.
Sted:	Turneringen spilles på SAS Royal Hotel i Stavanger. Hotellet tilbyr også overnatting til følgende priser: <i>Enkeltrom</i> : kr 400, <i>dobbeltrom</i> : kr 250 pr person pr døgn. Prisene inkluderer stor frokostbuffet og fri adgang til hotellets Pool Club med boblebad.
Premiering:	Pengepremier til de beste i hver klasse i henhold til tabellen nedenfor: A (1750 elo og over): 2500 — 1000 — 700 B (1250-1749 elo): 1000 — 600 — 400 C (under 1249 elo): 800 — 500 — 600 Dessuten en tredjedels premiering i alle klasser.
Startavgift:	Senior kr 250 — junior kr 170.
Påmelding:	Innen 31. desember 1990. Ved senere påmelding økes startavgiften med 25%. Kontaktperson: Andreas Skjelde, Tiruveien 23a, 4042 Hafslund, tlf 04-556579.

Nytt frå NSFU (redigert av Johs R Kjekken)**Nye kretsledarar**

I Finnmark Sjakkrets Ungdom har Karl Johan Knutsen, Uglevn. 10, 9500 Alta, tlf. 084-36827p, overtatt ledartrøya etter Tore Lyder Johnsen, som overtok etter nettopp Karl Johan i 1987.

I Rogaland Skolesjakkutvalg har Rolf Monsen, Høgevollsvn. 34 A, 4300 Sandnes, tlf. 04-620468p, overtatt som ledar etter Knut Alsaker. Ny kasserar er Ivbjørn Nimki.

Ny utgåve av "Håndboka"

Håndbok for NSFU 1990-91 er nå klar for trykking og vil om kort tid bli sendt alle lokallag og kretsar v/ledaren.

Representasjon

IM Rune Djurhuus, Elverum SKU skal representere Norge i junior-EM i Nederland frå den 18/12 til den 2/1. Dette blir Runes siste opptreden som junior.

Frode Elsness, Sarpsborg SKU, årets juniornorgesmester, blir Norges representant i den 26. internasjonale juniorturneringa i Hallsberg, Sverige i tida 28/12 - 5/1.

Barnas Grand Prix

BGP-sesongen 1990 går mot slutten, men den 1. januar er vi klar for ny sesong med delvis nye reglar. Viktigste endringa er at ved sidan av BGP blir det også KGP - Kadett Grand Prix, altså ei eiga klasse for kadettar.

NM for skolelag 1990

Søknadsfristen var den 15/10, men pr denne dato hadde ingen interessantar meldt seg. Noko å tenkje på for deg? Først til mølla får først male. Terminfesta dato er 26-28. april.

NSFU søker arrangører

- NM for skolelag 1991, terminfesta til den 26-28. april, søknadsfrist var 15. oktober 1990.
- NM for juniorlag 1991, terminfesta til den 13-15. september, søknadsfrist den 31. januar 1991.
- NM for ungdom individuelt 1991, terminfesta til den 15-17. november, søknadsfrist den 31. januar 1991.

Redaktør i Førsteraden

Avtale med nåværende redaktør går ut pr. 31. desember 1990, og dermed er redaktørstillingen ledig fra og med nr. 1 1991. Det skal i 1991 gis ut 6 nummer å 16 sider. Redaktøren er ansvarlig for produksjon av bladet fra blanke ark til ferdig trykket blad. NSFU ønsker en avtale for minst ett, maksimum tre år.

Forytterligere opplysninger kan du henvende deg til kontorsjef Kjekken på NSFUs kontor tlf. 02-15 12 41.

Søknad sendes Norges Sjakkforbund, Frenningsv. 3, 0355 Oslo 3, innen den 1. desember 1990.

Norges Sjakkforbunds Ungdom

Frenningsvei 3, 0588 Oslo 5, Tlf.: (02) 15 12 41, Telefax: (02) 71 00 07
Bankgiro: 6090.09.51208
Postgiro: 0803 2 03 73 49

Leder: Dag Lauvås, Skaffjellveien 5 B, 3070 Sande i Vestfold, tlf. 03-806241a.

Medlemsorgan: «Førsteraden» utkommer med seks nummer årlig. Abonnement for ikke-medlemmer: kroner 50,-.